Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ,
ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

47 йил чиқиши
№ 185 (13.141).
10 АВГУСТ 1965 йил
СЕШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

ЧЎЛ ЖАМОЛИНИ ОЧАЁТГАНЛАР

ТЕЛЕФОНДА — «ГОЛОДНОСТЕПСТРОЙ» БОШЛИҒИ ЭҲСОН НИЗОМОВ

Куни неча Ватанимиз юраги — Москвадан ўлкамиз бўйлаб яна бир хушхабар таралди. Чўл жамолини очаётган «Голодностепстрой» қурувчиларининг шу йил 2-кварталида янги ерларни ўзлаштириш, ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш, қурилиш-монтаж ишларини бажаришда эришган ютуқлари муносиб тақдирланди. Коллективга СССР Министрлар Совети ва ВЦСПС-нинг кўчма Қизил байроғи берилди. Шу муносабат билан мухбиримиз телефон орқали «Голодностепстрой» бошлиғи Эҳсон Низомов билан боғланди.

РЕДАКЦИЯ: — Салом, Эҳсон Низомович! Байроқ муборак.

НИЗОМОВ: — Салом. Қуллуқ. Биз ҳам ҳозир эшитиб турибмиз.

РЕДАКЦИЯ: — Шу хуш хабар муносабати билан бир-иккита саволларимиз бор эди. Агар иложи бўлса, ўтган ярим йилда қўлга киритилган ютуқлар ҳақида бир-икки оғиз гапириб берсангиз.

НИЗОМОВ: — Қурувчиларимиз олти ойда планда кўзда тутилган 9 минг ўрнига 9 минг 214 гектар ерни чўл бағридан тортиб олдилар. Пахта экишга тайёрлаб бердилар. Чўлқуварлар учун 40 минг ўрнига 41 минг 500 квадрат метрли уй-жой қуриб фойдаланишга топширилди. «Голодностепстрой» коллективи олти ойда 25 миллион 750 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажариши керак эди. Ҳақиқатда эса 27 миллион 377 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари қўлдан чиқарилди. Бир сўз билан айтганда, «Голодностепстрой»га қарашли тўртта трест ва иккита махсус бошқарма коллективлари ярим йиллик план топшириқларини ҳамма кўрсаткичлар бўйича муваффақиятли адо этдилар.

РЕДАКЦИЯ: — Қайси трест ва бошқармалар яхши натижаларга эришди?

НИЗОМОВ: — Чўлдан ер тортиб олиш, уни экин экишга яроқли қилиш осон иш эмас. Лекин қудратли машина-механизмларни ишга солган «Янгиерводстрой» тресті коллективи ажойиб ғалабани қўлга киритди. Юқорида айтганимиздек, ярим йилда 9214 гектар ер ўзлаштирилди. План бошқа кўрсаткичлар бўйича ҳам ошириб бажарилди «Дренажстрой» трестида жуда катта ҳажмда — 3 миллион 381 минг ўрнига 4 миллион 655 минг сўмлик ишлар қўлдан чиқарилди. «Иржарсовхозстрой» тресті коллективи эса ярим йилда пландан ташқари 1085 квадрат метр уй-жой майдонини фойдаланишга топширди. «Джизакводстрой» қурилиш-монтаж бошқармасида Д. Вакуленко бошлиқ скреперчилар бригадаси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони П. Платицин бошлиқ экскаваторчилар бригадаси, 2-йўл қурилиши бошқармасида Г. Мамедов бошлиқ дренажчилар бригадаси, «Сантехмонтаж» бошқармасида М. Ҳайрутдинов бошлиқ слесарлар бригадаси сингари ўнлаб илғор коллективлар ажойиб меҳнат намунасини кўрсатиб ишладилар.

РЕДАКЦИЯ: — Мелиорация соҳасидаги ишлар қандай кетяпти?

НИЗОМОВ: — Ярим йилда 256 километрли ёпиқ горизонтал дренаж қурилди. Бундан ташқари, 16 та тик дренаж ишга туширилди, 30 таси қуриб битказилди.

РЕДАКЦИЯ: — «Голодностепстрой» коллективининг келажак режалари ҳақида яна қандай янгиликларни айта оласиз?

НИЗОМОВ: — Коллективимиз олдида бу йил катта вазифалар турибди. Йилнинг иккинчи ярмида 33 миллион 510 минг сўмлик капитал маблағни ўзлаштиришимиз керак. Шундан 29 миллион 250 минг сўми қурилиш-монтаж ишларига сарфланади. Йил охиригача 11 минг гектар янги ер очиб, экин экишга тайёрланиши лозим. 58 минг 900 квадрат-метр уй-жой майдони фойдаланишга топширилиши керак. Жиззах сув омборини эса келгуси йил охирига ишга тушириш учун бу йил мўлжаллангаnидан кўпроқ ҳажмда ишларни бажаришимиз лозим бўлади. Шулар билан биргаликда «Голодностепстрой» ташкилотининг совхозлари бу йил давлатга 91 минг тонна пахта етиштириб беришлари керак. Чўлни гулистон қилиш ниятида ишлаётган коллективимизга СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг кўчма Қизил байроғи топширилиши бизни чўл бағридан кўплаб ер тортиб олишга, катта ҳажмда қурилиш-монтаж ишларини бажаришга чорлайди.

ПАРТИЯ ЎҚУВИГА ПУХТА ТАЙЁРЛАНАЙЛИК

Мамлакатимизда коммунизм ғалабаси учун кураш кўп тармоқли халқ хўжалигининг ҳамма жабҳаларида тобора кенг авж олаётган ҳозирги шароитда коммунистлар ва партиясизлар оммасини улуғ марксизм-ленинизм таълимотининг бебаҳо чашмасидан тўла баҳраманд этиш, уларнинг сиёсий билим даражасини муттасил чуқурлаштириб бориш ғоятда муҳим аҳамият касб этмоқда. Ҳар бир коммунист, ҳар бир партиясизнинг ҳаётбахш марксча-ленинча таълимот асосида жамият тараққиёти қонуниятларини яхши тушуниб олишида, Коммунистик партиянинг инсонпарварлик руҳи билан суғорилган сиёсатини мукаммал ҳис этиб, уни амалга ошириш учун актив кураш олиб боришида партия сиёсий маорифи катта роль ўйнамоқда. Шу сабабли кишиларда партия маорифига қизиқиш ва эҳтиёж ортиб боряпти.

Партия маорифи системасида коммунистлар, партиясизлар оммасининг катта қисми назарий, сиёсий, иқтисодий билимларни зўр иштиёқ билан эгалламоқдалар. Бу меҳнаткашларни юксак идеаллар руҳида тарбиялашда партиямизнинг қудратли қуроли бўлиб қолган сиёсий маорифнинг қанчалик оммавий характерга эга бўлиб қолганлигини кўрсатади. Ўтган ўқув йилида бизнинг республикамизда қарийб қирқ бир минг пропагандист ишлагани ва сиёсий мактаб, тўгарак, семинарларда бир миллиондан ортиқ киши таълим олгани бунинг ёрқин мисолидир.

Республикамиз партия ташкилотлари ўтган сиёсий ўқув йилида ўқишни ташкил қилиш, унинг ғоявий-сиёсий савияси ва таъсирчанлигини оширишда, кадрларнинг назарий маълумотларини мустаҳкамлашда анчагина ютуқларни қўлга киритдилар. Бироқ ўтган сиёсий маориф йилида камчиликларга ҳам йўл қўйилди.

Кўпгина партия ташкилотлари партия тарихи, фалсафа проблемаларини ўрганишга эътиборни сусайтириб юбордилар, сиёсий иқтисодга доир назарий масалалар жиддий ўрганилмади. Сиёсий маориф системасининг ҳаракатига миқдор нуқтаи назаридан қараб, унинг мазмуни, таъсир кучи масаласига етарли эътибор берилмади. Кўп ҳолларда партия пропагандаси бой, жўшқин ҳаётимиз, ҳар бир коллектив олдида турган амалий, конкрет вазифалар билан узвий боғланмади.

Партиямиз Марказий Комитетининг ўтган йилги октябрь, ноябрь ва шу йилги март Пленумлари субъективизм, валюнтаризмни, жамият тараққиётининг объектив қонунларига менсимасдан қарашни қатъиян қоралаб, марксча-ленинча фанни ривожлантириш, кадрларнинг ана шу фанни чуқур, ижодий ўрганишлари учун тўла шароит яратиб берди. Дарҳақиқат, революцион назария кишиларнинг онгига, қалбига зўр таъсир кўрсатувчи дастурдир. Шу сабабли партия ташкилотлари янги ўқув йилига тайёргарлик қизғин тус ола бошлаган ҳозирги паллада ташкилий ишни ўқишнинг энг муҳим мақсади, асосий вазифасини ҳисобга олган ҳолда амалга оширишлари керак.

Партия сиёсий маорифининг мақсади ғоятда муҳим бўлиб, партиявий ишнинг жанговар соҳасидир. У коммунист ва партиясизларнинг марксча-ленинча таълимотни чуқур эгаллаб олишлари, КПСС назарияси ва сиёсатини мукаммал билишга бўлган эҳтиёжларини қондиришда жуда катта роль ўйнайди. Партия маорифининг имкониятлари яна ҳам кенгайтирилади, тингловчиларнинг революцион назарияни пухта эгаллашга бўлган иштиёқлари ҳисобга олиниб, бундан буён ўқиш муддати икки ва тўрт йиллик қилиб белгиланади.

Ўқув плани тўрт йилга мўлжалланган марксизм-ленинизм асослари мактаблари программасига фалсафа, сиёсий иқтисод, илмий коммунизм асослари, КПСС тарихи фанлари, шунингдек партиявий иш санъатини эгаллаб олишга доир масалалар киритилади. Марксча-ленинча назарияни чуқур ўрганишга етарли даражада тайёрланмаган, сиёсий адабиётлар устида мустақил ишлашга ҳали кўникмаси бўлмаган коммунистлар икки йилга мўлжалланган бошланғич сиёсий мактабда таълим оладилар. Бу мактаб тингловчиларнинг марксча-ленинча назария, социализм ва коммунизм қурилиши практикаси, партия ва давлатимиз тарихининг асосий босқичларига доир билимларнинг зарур минимумини эгаллаб олишларига хизмат қилади.

Область, шаҳар ва район партия комитетлари сиёсий ўқиш олдига қўйилаётган ана шу янги талабларга тўла риоя қилган ҳолда ўқув йилига тайёргарликни ҳозирдан бошлаб кучайтириб юборишлари лозим. Айниқса, пропагандист кадрлар танлаш ва тарбиялашга жуда жиддий муносабатда бўлмоқ даркор. Чунки машғулотларнинг савияси, таъсирчанлиги, коммунистик қурилиш практикаси билан чамбарчас боғлиқ бўлиши марксизм-ленинизм назарияси ва партия сиёсатининг оташин жарчиси бўлган пропагандистнинг назарий тайёргарлиги, методик маҳорати, фикр доирасининг кенглиги ва нутқ санъатига боғлиқ.

Шу сабабли партия раҳбар органлари марксизм-ленинизм асослари мактаблари, бошланғич сиёсий мактаблар билан бир қаторда назарий семинарлар, марксизм-ленинизм университетларида ўтказиладиган машғулотларни назарий ва методик жиҳатдан янги талаблар даражасида ғоятда юксак савияда олиб боришга салоҳиятли бўлган, пропагандистликда ҳурмат ва эътиборга сазовор кишиларни кенг жалб қилиш, уларнинг сафини кенгайтиришга алоҳида эътибор бермоқлари даркор. Пропагандистлар составини ёш, қобилиятли кишилар ҳисобига тўлдириш ҳам муҳим аҳамиятга эга.

Пропагандистларнинг қисқа муддатли курсларда ўқишини уюштиришга, улар учун семинарлар ташкил қилиш ишига ҳозирдан бошлаб тайёргарлик кўриш ўқув йилини уюшқоқлик билан бошлашнинг муҳим омилларидан ҳисобланади. Бундай курс ва семинарларга ижтимоий фан ўқитувчиларини, малакали мутахассисларни тортиш лозим.

Янги ўқув йилида сиёсий маориф системасига тингловчилар жалб қилиш масаласига ҳам жиддий ёндошиш керак. Кишиларнинг истак ва интилишларини, уларнинг назарий тайёргарлиги ва билим доирасини ҳисобга олмасдан, ўқишнинг у ёки бу формаси рўйхатига формал равишда киритиб қўйиш билан хотиржамланишдек зарарли практикага асло йўл қўймаслик зарур.

Партия маорифи кабинетлари, уйларининг ишини жонлантиришга, уларни турли хил ўқув қўлланмалари, сиёсий адабиётлар билан тўла таъминлаш, бу жойларни маърифат даргоҳининг хазинасига айлантириш ниҳоятда муҳим. Шунингдек, бу жойларда малакали консультантлар муттасил ишлаб туришлари ва пропагандистларга, марксча-ленинча назарияни мустақил ўрганувчиларга амалий ёрдам беришларини таъмин этиш даркор.

Марксча-ленинча назарияни мустақил ўрганиш турмуш синовида ўзини тўла оқламоқда. Кадрларнинг мустақил ўқишини ташкил этиш ва уюштиришда партия маорифи олдига қўйилган юксак талабларга қатъий риоя қилиш керак.

Марксча-ленинча назарияни ижодий ўрганиш, уни коммунистик қурилиш практикаси, амалий иш билан узвий боғлаш партия пропагандасининг доимий вазифасидир. Янги ўқув йилида партия пропагандасининг савиясини янада кўтариш, ҳар бир коммунистнинг авангардлик роли ва сиёсий активлигини ошириш учун кураш партия органларининг муқаддас бурчидир.

Сирдарё области. «Малик» совхозининг республикада хизмат кўрсатган механизатор Жавод Кўчиев бошлиқ бригадаси далаларини кўздан кечирган кишининг дили қувончга тўлади. Ҳар туп ғўзада ғуж-ғуж кўсак, гул ва шона... Бригада ғўзалари тўртинчи суғориш ва бешинчи культивациядан чиқарилаётир. Гектаридан 35 центнердан хирмон кўтариш бригада фидокорларининг қатъий аҳду-паймони. Суратда Жавод Кўчиев пахтазорда.

А. Горокрик фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

БУХОРО ҒАЛЛАКОРЛАРИНИНГ РАПОРТИ

Бухоро области қишлоқ хўжалигининг меҳнаткашлари ғалла тайёрлаш йиллик планини (шолидан ташқари) бажардилар. Давлат омборларига 1020 тонна буғдой ва арпа топширилди. Бухоро ва Ғиждувон районларидаги ғаллакор хўжаликлар йиллик топшириқларни ошириб бажардилар.

Областдаги тайёрлаш пунктларига янги ҳосил ғалласини топшириш давом этмоқда. (ЎзТАГ).

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ

Каттақўрғон районидаги колхоз ва совхозлар тайёрлаш пунктларига чорак миллион пуд буғдой ва арпа топшириб, йиллик планни бажардилар. «Каттақўрғон» совхози, «Чимбойобод», Навоий номли ва «Пролетарий» колхозлари ортиқча ғаллани пландан ташқари сотмоқдалар.

КОМИССИЯ КЕТГАНДАН КЕЙИН...

Қардош Тожикистон пахтакорларининг вакиллари яқинда Сурхондарё областининг колхоз ва совхозларида бўлиб, зиммага олинган социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини кўздан кечирдилар: ғўза парваришида йўл қўйилган хато-камчиликларни кўрсатиб, уни дарҳол тузатиш зарурлигини айтиб, қимматли маслаҳатлар бердилар.

Бироқ, айрим хўжаликларнинг масъулиятсиз раҳбарлари дўстона маслаҳатларга қулоқ солмадилар, улар мусобақадошлар олдида берган ваъдаларини бир зумда унутиб қўйдилар. Вакиллар кетгач ҳамма ишни ўз ҳолига ташлаб юбордилар.

Термиз, Шўрчи ва Шеробод районларининг кўпчилик хўжаликларида ҳосил тақдири ҳал бўлаётган ҳозирги паллада ғўза парваришини турли баҳоналар билан тўхтатиб қўйиш каби ярамас кайфиятлар ҳукм сурмоқда. Масалан, ўртоқ Т. Муродов раис бўлган Шеробод районидаги Киров номли колхозни олиб кўрайлик. Пахтазорлар ҳанузгача бегона ўтдан тозаланганн йўқ, культивация эса асосий майдонларда тўхтатиб қўйилган. Бунинг устига мавжуд сувдан хўжасизларча фойдаланилмоқда, тунги суғориш ташкил этилгани йўқ. Ҳашаротга қарши кураш ишлари ҳам жуда бўш. Ўзаро текшириш бригадаси ана шу камчиликларни бундан 10-15 кун олдин кўрсатган бўлса-да, унинг бирортаси ҳам тузатилган эмас.

Жарқўрғон районидаги «Қизил Октябрь» колхозида катта майдонларда ўсимлик сийрак. Шундай бўлгани ҳолда культивация даврида кўплаб ғўза қирқиб кетиляпти. Чопиқ тракторлари олдига махсус тўсиқлар ўрнатилмагани сабабли бўлиқ кўсаклар ва ҳосил тугунчалари тўкилиб қоляпти. Бу колхознинг айрим бригадаларида эса экин бошқа қўшни хўжаликлардагидан анча кечки бўлса-да, ғўза парвариши бутунлай тўхтатиб қўйилмоқда.

Термиз районидаги Куйбишев номли, Жданов номли колхозларда, Шўрчи районидаги «Ўзбекистон» совхозида ва Чкалов номли, «Октябрь 30 йиллиги», Ленин номли, Калинин номли, «Ленинград» колхозларида ғўза парвариши сифатсиз ўтказиляпти. Катта-катта майдонлардаги ўсимликлар чанқатиб қўйилгани оқибатида шона, гул ва ҳосил тугунчалари тўкилиб кетмоқда. Бу хўжаликлардаги кўпчилик участка бегона ўтдан тозаланмай турибди. Ана шу хўжаликлардаги Назир Абдураҳмонов, Боймирза Абдураҳмонов, Юсуф Нормуродов, Худойшукур Қодиров, Парда Соатов, Эшниёз Эшқобиловлар бошлиқ бригадаларда ғўзаларнинг аҳволини кўриб юрагингиз ачишади. Ҳосил тақдири шундай масъулиятсиз, ношуд кишилар қўлига топшириб қўйилганидан афсусланасиз.

Аммо, Шўрчи район партия, совет ташкилотларининг раҳбарлари (райком секретари Э. Рустамов, райижроком раиси Х. Тошмиров ўртоқлар) топширилган ишга бефарқ қараётган, масъулият сезмаётган, зиммага олинган мажбуриятларни шунчаки деб билган кишиларга нисбатан қаттиқ чора кўриш, талабчанликни кучайтириш ўрнига улар билан муросасизлик қилиб, хато ва камчиликларни хас-пўшлаб келяптилар. Натижада дала ишларининг сифати кундан-кунга ёмонлашиб бораётир. Айниқса, трактор культивацияси сифатсиз ўтказилмоқда. Биз қайси хўжаликда бўлмайлик, культиваторларга 15 ўрнига 10-11 тадан ишчи органи ўрнатилганини кўрдик. Ахир аҳвол шундай бўлгач, қандай қилиб тупроқни сифатли юмшатиш мумкин?

Райондаги хўжаликларнинг деярли ҳаммасида ғўзани маҳаллий ўғит билан озиқлантириш тўхтатиб қўйилганлиги ачинарли бир ҳолдир. Бу ерда экинларни «шарбат» билан суғоришга менсимай қарайдилар.

Шўрчи районининг барча колхоз ва совхозларида зиммага олинган юксак мажбуриятларни ҳалол бажариш учун дўстларнинг қимматли маслаҳатларига қулоқ солиш ва уни амалда бажариш зарур эди. Лекин, бу ердаги раҳбарлар шундай қилмадилар. Улар текширувчи вакиллар кўздан нари кетгунча, ҳамма хатоларни тузатамиз деб, ваъда устига ваъда бердилар-у, бироқ ўз ваъдаларига вафо қилмадилар. Бундай бебурд раҳбарларга область ташкилотлари нима деркин?!

А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЯХШИ, УҚУВЛИ, МЕҲРИБОН РАҲБАР МЕҲНАТ АҲЛИНИНГ ЭҲТИЁЖЛАРИ ҲАҚИДА ЎЙЛАЙДИ. ДАЛАДА ИССИҚ ОВҚАТ, ИССИҚ ЧОЙ ТАЙЁРЛАНЯПТИМИ, ДЎКОНЛАРДА ҲАММА НАРСА МУҲАЙЁМИ, ДАЛА ШИЙПОНЛАРИДА ТЕЛЕВИЗОР, РАДИОПРИЁМНИКЛАР ИШЛАБ ТУРИБДИМИ, КИНО-КОНЦЕРТЛАР КЎРСАТИЛЯПТИМИ, БОЛАЛИ ОНАЛАР ИШ СОАТЛАРИДА ЎЗ НУРИДИИДАЛАРИДАН ХОТИРЖАММИ, КОЛХОЗЧИЛАРГА, СОВХОЗ ИШЧИЛАРИГА ЁЗНИНГ МЕВА-ЧЕВАЛАРИ ИНЪОМ ЭТИЛЯПТИМИ, ҚИЗИҚАРЛИ ЛЕКЦИЯ ВА СУҲБАТЛАР ЎТКАЗИЛЯПТИМИ? БУЛАР ҲАҚИДА ЎЙЛАШ ҲАР БИР ПАРТИЯ ВА СОВЕТ ХОДИМИНИНГ, КОЛХОЗ ВА СОВХОЗ РАҲБАРИНИНГ КУНДАЛИК ИШИ, ҲАММАДАН ЗАРУР ВАЗИФАЛАРИДИР.

(Бир группа илғор пахтакорларнинг мурожаатидан).

РАИС СОЯНИ КЎЗЛАЙДИ...

ТАШВИШЛИ СИГНАЛ

Тўрткўл районидаги Ленин номли колхоз раиси Р. Худойберганов ғалати қилиқ чиқарган. Унинг енгил автомашинадан сира тушгиси келмайди. Далага чиққанда эса бригада ва звенолар иши билан танишмай, қўл силтаб ўтиб кетади. Тағин соя-салкин жойни кўзлайди. Одамлар тер тўкиб меҳнат қилаётган бўлса, раиснинг ёнбошлаб ҳузур қилиб ётгуси келади. Ҳа, Худайберганов шунақа раис бўлиб чиқди.

Пахтаси яхши бўлса керак, дерсиз. Асло! Колхозда ғўза парвариши ёмон аҳволда.

Бу ерда ўтган йили ҳам пахта плани бажарилмади. Кетма-кет берилган ваъдаларга вафо қилинмади. Бу йил ҳам шундай бўлиш хавфи бор. 550 гектар ердаги ғўза ривожланишдан орқада қолган. 200 гектардан кўпроқ майдондаги ғўза ҳалигача бир марта ҳам суғорилган эмас.

Айниқса Ф. Мамбетов бошлиқ бригадада меҳнат интизоми бўшаштириб юборилган. Ғўзалар культивация қилинмасдан, қўллатиб суғорилмоқда. Далада бригадир кўринмайди, табелчи С. Чўтбоев шахсий уй қуриш билан банд. Тракторчи Ҳ. Қурбонбоев, колхозчилардан Ж. Мадраҳимов, Ж. Бекжонов ўртоқлар ҳам қурилишда ишлашяпти.

Р. Ёқубов раҳбарлик қилаётган бригадада 8 гектар майдондаги ғўзани бегона ўт босиб кетган. С. Қобулов бригадасида ғўзалар чанқаб қоляпти, шона ва гулини тўкиб юборяпти.

Колхозда ҳосилга-ҳосил қўшиш тадбирлари амалга оширилмаётир. Бу, колхоз раиси ўртоқ Р. Худойбергановни мутлақо ташвишлантирмаётганлигига ажабланасан, киши!

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ТУРКИЯ БОШ МИНИСТРИ МОСКВАГА КЕЛДИ

МОСКВА. 9 август. (ТАСС). Туркия Республикасининг бош министри Суат Хайри Ургюплю Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий визит билан бугун Москвага келди.

Внуково аэропортида ҳурматли меҳмонни А. Н. Косигин, К. Т. Мазуров, Н. В. Подгорний, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари П. Ф. Ломако, В. Н. Новиков ва бошқалар кутиб олдилар.

Кутиб олиш вақтида фахрий қоровул саф тортиб турди ва Туркия Республикаси билан Совет Иттифоқининг давлат гимнлари ижро этилди.

ҒАЛЛАНИ ТЕЗ ЎРИБ ОЛАЙЛИК

ДАЛА ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

Бу йилги об-ҳаво шароитининг бир оз ноқулай келганлигига қарамай, республикамизнинг кўпгина районларида ғалладан юқори ҳосил етиштирилди. Айниқса суғориладиган майдонларда буғдой мўл бўлди. Ўрим-йиғимни пухта уюштирган пешқадам хўжаликлар давлатга дон сотиш планларини аллақачонлар бажариб қўйдилар. Сурхондарё ва Бухоро областлари, Қашқадарё областидаги Қамаши райони ва бир қанча хўжаликлар мажбурият ҳисобига ғалла топширяптилар.

Ғалласи ўриб-йиғиб олинган майдонлар шудгорлаб қўйиляпти. Бу билан келгуси йил мўл ҳосилига замин яратилмоқда. Илғорлар қолган майдонлардаги арпа ва буғдойни ҳам тезроқ саранжомлаб олиш учун бутун куч ва воситаларни ишга солмоқдалар.

Афсуски, республикамизнинг кўпгина хўжаликларида ғалла ўриш ва давлатга дон топшириш дуруст ташкил этилмаган. Баъзи район ва областларда арпа қовжираб кетаётган бўлса-да, уни тезроқ ўриб-йиғиб олиш чоралари кўрилмаётир. Масалан, Тошкент областида ҳали ҳам бир неча минг гектар майдондаги арпа ўриб олинган эмас. Самарқанд областида ҳам неча минг гектар ердаги арпага ҳанузгача ўроқ тушгани йўқ. Шу билан бирга, ўрилган арпани янчиш ҳам ниҳоятда суст боряпти.

Ана шу областлар ва бир қатор хўжаликларнинг арпа ўримига бефарқ қараётганликлари оқибатида республикамиз бўйича ҳали анча ердаги арпа йиғиштириб олинмасдан турибди.

Ҳамма майдонларда буғдой роса пишган. Ҳавонинг ҳарорати кучайиб, катта-катта майдонлардаги буғдой бошоқлари қовжираб тўкилиб кетяпти. Лекин Сирдарё, Тошкент, Самарқанд областларининг кўпгина хўжаликларида буғдой ўришни бутун чоралар билан жадаллаштириш эътибордан четда қолаётир. Буғдой ўриш плани Самарқанд областида жуда суст бажарилмоқда. Республикамизнинг энг йирик ғаллакор области ҳисобланган Самарқанд далаларида шу кунгача 100 минг гектардан кўпроқ ердаги буғдой ўриб олинган эмас.

Мазкур областда ғалла ўрим-йиғими устидан қаттиқ назорат ўрнатилмаган. Айрим ҳолларда ғалланинг нес-нобуд бўлишига йўл қўйилмоқда. Масалан, Ургут районидаги Карл Маркс номли колхозда буғдойзорларга қорамоллар қўйиб юборилган. Шу колхозда 650 центнер дон хирмонда сочилиб ётибди. Бунинг устига ғалла ўрим-йиғими сира кечириб бўлмас даражада судралмоқда.

Республикамизда ҳали ҳам неча ўн минг гектар ердаги буғдой ўриб-йиғиб олинмаган. Бунга асосий сабаб, ғалла ўрим-йиғимига уюшқоқлик билан киришилмаганлиги, комбайнлар кучидан унумли фойдаланилмаётганлигидир. Биргина Самарқанд областида ҳозиргача 50 тадан зиёдроқ комбайн ремонт қилинмасдан турибди. Тошкент областида ҳам ремонт устахоналарида навбат кутиб ётган комбайнлар бор. Бироқ, комбайнлар ремонтини тезлаштириш ва уларни ишга туширишга эътиборсизлик билан қаралмоқда.

Ғаллачиликда ҳосилни тез ва соз йиғиштириб олган хўжалик ютади. Агар бу мавсумий ишга етарли эътибор берилмаса, ғалланинг бир қисми нобуд бўлиб кетиши мумкин. Шундай экан, бутун куч ва имкониятларни яна бир карра ҳисобга олиб, ғалла ўримида қатнашаётган кишилар сонини ҳамда техникани кўпайтириш зарур.

Ғалласи ўриб олинган майдонлардаги пичан ва сомонни жадаллик билан йиғиштириб олиш ва колхоз ҳамда совхозларнинг махсус китобига ёзиб қўйиш керак. Чунки, пичан ва сомон чорва моллар учун қимматли озуқалардан ҳисобланади. Уларнинг нобуд бўлишига сира йўл қўймаслик лозим.

Ғалла ўрим-йиғимида ишчи кучидан ва комбайнлардан унумли фойдаланайлик, арпа ва буғдойни нобуд қилмай йиғиштириб олайлик, давлатга дон топшириш планининг тезроқ бажарилиши учун курашайлик. Шу билан бирга, чорва моллар учун мўл сомон, пичан жамғарилишига эришайлик!

„ТЎН"ЛИ КАНАЛЛАР

Чўллар ичкарисига кириб бораётган каналлар тубини сув сизмайдиган қилиш Ўзбекистон шароитида катта фойда беради. Чунки асрлар бўйи сув кўрмаган бу даштлар сувни кўплаб шимиб олади. Шу мақсадда Марказий Фарғона, Қарши дашти ва Мирзачўлда қурилаётган каналларнинг кўпларига бетон «тўн»лар кийгизилмоқда, улар бетонланмоқда. Бу сувнинг каналлар тубига сизиб кетишини анча камайтиради. Лекин каналларнинг туби ва ёнларига бетон ётқизиш энг машаққатли ишлардан биридир. Ирригаторлар кўпдан буён каналларга заводларда тайёрланган ҳар турли «тўн»лар кийдиришни орзу қилиб келишади. Каналлар тубига йиғма темир-бетон плиталар ётқизиш ишни бир мунча енгиллаштирган бўлса-да, сувнинг сизишини камайтиришда унчалик қувонарли натижалар бермади. Чунки сув йиғма темир-бетон плиталар чокларидан сизиб кета бошлади. Мутахассислар ҳозир каналларни сув сизмайдиган қилиб қуриш устида иш олиб бораётирлар.

Москвадаги «Прокатдеталь» махсус конструкторлик бюросининг конструкторлари Социалистик Меҳнат Қаҳрамони бош конструктор Н. Козлов бошчилигида суғориш каналларига ишлатиш учун кўп қиррали прокат панеллар ишлаб чиқаришга имкон берадиган прокат стани яратдилар. Прокат панелларнинг кўп қиррали қилиб ишланишининг боиси бор. Бу панел канал тубига ётқизилгандан сўнг у махсус изоляцион материаллар билан қопланади. Панелнинг қирралари изоляцион материалнинг мустаҳкамроқ ўрнашиб қолишига имкон беради. Бу эса каналдан оқаётган сувнинг сизишини яна ҳам камайтиради. Бундан ташқари панеллар ўртасидаги чокларни маҳкамлаш ҳам муҳим аҳамиятга эга.

Ана шу янги панелнинг юзини қандай изоляцион материал билан қоплаш кераклиги ҳозирча муаммо бўлиб турибди. Мирзачўлдаги 18-пахтачилик совхозида конструкторлар тажриба участкаси ташкил этиб синов ишларини бошлаб юбордилар. Тажриба каналга ётқизилган кўп қиррали прокат панеллар устига ҳар турли янги хил изоляцион материаллар қопланиб, сувнинг сизиши аниқлаб кўрилмоқда. Бу панеллар Москвадаги тажриба заводида тайёрланди. Мутахассислар панеллар ўртасидаги чоклардан сувнинг қандай сизишини аниқлашга катта эътибор бермоқдалар. Лойиҳачилар, қурувчи ва монтажчилар панелларни канал тубига ётқизишда аниқлаган камчиликларни бирма-бир эшитиб, хулоса ясамоқдалар. Лойиҳага ўзгартишлар киритмоқдалар.

Ҳадемай, синов ишлари ҳам тугалланади. Кўп қиррали прокат панеллар заводда ишлаб чиқаришга йўлланма олади. У магистрал ва тармоқ каналларда қўлланиши натижасида минглаб куб метр сувларни беҳуда ерга сингиб кетишига барҳам берилади. Даштдан кўплаб ер очиш, у ерда мўл ҳосил етиштириш имкони очилади. Хўш, кўп қиррали прокат панелларни заводда тайёрлаб чиқаришга қандай тайёргарлик кўрилмоқда, дерсиз. Бундай панелларни Жиззах қурилиш конструкциялари комбинатида тайёрлаш мўлжалланган. Шу йил комбинатда иккита БПС-6 маркали вибропрокат станлар билан жиҳозланган завод ишга туширилиши керак. График бўйича ускуналарни созлаш даври ҳам етиб келди. Лекин «Главсредазирсовхозстрой» ўз қўл остидаги қурилиш-монтаж ташкилотларининг бу объектда яхши ишлашларига етарли шароит яратиб бермаётир. «Ирсовхозстроймонтаж» тресті заводдаги асосий монтаж ишларини бажаради. Ана шу трестнинг қурилиш-монтаж бошқармаси ҳозиргача жуда катта ҳажмдаги қурилиш-монтаж ишларини бажаради. Заводнинг бош корпусида 1 августгача бажарилмаган 41 минг сўмлик монтаж, электротехника, сантехника ишлари бор.

Бош пудратчи «Стройиндустрия» трестининг «Джизакпромстрой» қурилиш-монтаж бошқармаси станлар монтажини ўз вақтида тугаллашни таъминлай олмади. Карачаровск механика заводи монтажчилари бу ердаги монтаж ишларини шу йилнинг март ойида тўхтатиб қўйишганича ҳали ишга киришгани йўқ. Бунинг натижасида заводни учинчи кварталда фойдаланишга топшириш ҳам хавф остида қолмоқда. Ҳозир биринчи станни сентябрда, иккинчисини эса ноябрда фойдаланишга топшириш учун ҳамма имкониятлар бор. Фақат иш бош пудратчининг ҳаракатига, ишни ташкил этишига боғлиқ бўлиб турибди.

А. ХАМЕТОВ,

Янгиер — Жиззах — Москва.

ГАЗЕТА САҲИФАЛАРИДА

Дўстлик қалбни иситади

«ҒАЛАБА УЧУН» Ўзбек ва тожик халқлари Улуғ Совет мамлакатининг аҳил оиласида тобора камол топмоқда, қон-қардошликнинг иссиқ ҳароратида тобланиб, коммунистик қурилиш соҳасида янги-янги чўққиларни эгаллашмоқда. Хусусан, буни республикамизнинг Сурхондарё областидаги Денов, Сариосиё районлари пахтакорларининг Тожикистон ССР Регар райони меҳнаткашлари билан бўлган ўзаро дўстлик муносабатларида яққол кўриш мумкин. Бу икки халқ вакиллари ҳамиша бир-бирларига ёрдам қўлини чўзишади, қишлоқ хўжалигини ва маданиятни ривожлантиришдаги ўз тажрибаларини бир-биридан сира аяшмайди. Денов ва Сариосиё районларида чиқадиган «Ғалаба учун» газетасининг Регар районида чиқадиган «Ленин йўли» газетаси билан қўшма сони чиқди. Унда мазкур районлар меҳнаткашларининг қишлоқ хўжалигимизнинг зарбдор фронти — мўл «оқ олтин» учун курашдаги ажойиб ишлари, бир-бирларига бераётган амалий ёрдамлари ҳақида батафсил ҳикоя қилинади.

Одамнинг қўли гул

«КОММУНИЗМ АЛАНГАСИ» Ижодкор совет кишиларининг ҳалол меҳнати туфайли Қарши чўли тобора гўзаллашиб, фаровонлик маконига айланиб бормоқда. Чўлда янги-янги колхозлар ва совхозлар бунёдга келмоқда. Бу ерда янги-янги посёлкалар қад кўтармоқда. Чунончи, «Партия XX съезди» совхози ҳали анча ёш бўлишига қарамасдан, қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда ажойиб ютуқларни қўлга киритмоқда. Чунки, бу ерда қалби слов, янги ерларни ўзлаштириб, уларни коммунизм хизматига бўйсундирмоқ иштиёқида меҳнат қилаётган ажойиб чўлқуварлар, ташаббускор, оммани олға бошловчи жанговар коммунистлар бор. Совхоз партия ташкилотининг кун сайин олиб бораётган ташкилотчилик ва тарбиявий фаолияти натижасида совхоз хўжалиги йил сайин камол топмоқда. Қарши район газетаси «Чўлқуварлар ҳақида ҳикоя қиламиз» деган рубрика остида бир саҳифа материал берди. Унда биз юқорида қайд қилиб ўтган совхоз азаматларининг фидокорона меҳнати мадҳ этилади.

Ғамхўрлик

«ПАСТДАРҒОМ ҲАҚИҚАТИ» Совет кишилари учун маданий - маиший хизматни яхшиламасдан туриб, ишлаб чиқаришда юксак унумга эришиб бўлмайди. Дарҳақиқат, одамлар учун қулай маданий-маиший шароит яратиб бериш партия ва совет ташкилотларининг жонажон ишидир. Ҳаёт шуни кўрсатадики, қайси хўжаликда партия ташкилоти одамлар тўғрисида кун сайин ғамхўрлик қилаётган бўлса, ўша ерда меҳнат унумдорлиги ошиб, маҳсулот сифати яхшиланмоқда. Пастдарғом район газетаси район хўжаликларида меҳнаткашларга маиший хизмат кўрсатишнинг аҳволига бағишлаб бир саҳифа материал берди. Саҳифадаги хат-хабарлар ва мақолаларда хўжаликларнинг бошланғич партия ташкилотлари кишиларга қандай ғамхўрлик кўрсатишаётгани кенг ҳикоя қилинади. Шунингдек, далада ишлаётганлар учун яхши шароит яратиб бермаётган партия ташкилотлари қаттиқ танқид қилинган.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

БИРИ-БИРИГА ҲАМКОР

Ён дафтаримни варақлаб ўтириб, «Ўроқ ва болға», «Бири бирига ҳамкор» деган ёзувларга кўзим тушди. Уларни мавруди келиб шу мавзуга қайтармиз деган ният билан ёзиб қўйгандим. Мана, бугун ўша сўзларнинг ёзилиш тарихи ҳақида ҳикоя қилиб бермоқ учун фурсат келди.

... Кунларнинг бирида Хўжаобод районининг Ширмонбулоқ қишлоғини кезиб юриб, шаҳардан келган икки коммунистни учратиб қолдим. Уларнинг бири Андижон шаҳар электр тармоқлари корхонасининг директори Петр Георгиевич Гриднев, иккинчиси шу корхонанинг бош инженери Омон Шамсиев эди.

— Қизиқ, шаҳарликлар қишлоқда нима қилиб юришибди?

Бу саволга шу қишлоқдаги «Ленинизм» колхозининг раиси Назир Сулаймонов жавоб берди:

— Қишлоғимиз деҳқонлари саккиз йилдан бери ишчи коммунистлар билан яқиндан алоқа боғлаб келишади, — гапни узоқдан бошлади раис,—1957 йил эди. Кун бу йилгидек жуда қизиб кетди. Аммо Аравон сойи деҳқон учун хасислик қилди, сув бўлмади. Колхознинг 400 гектар ердаги ғўзаси чанқаб толиқа бошлади. Жонсарак деҳқонлар шу масалада колхоз бошланғич партия ташкилотига мурожаат қилдилар. Бошланғич партия ташкилоти область партия комитетини колхоздаги оғир аҳволдан хабардор қилди.

Шундан кейин шаҳарликлар қишлоққа ёрдамга келишди. Область «Сельэлектро» идораси ва бошқа ташкилотларнинг мутахассислари колхозга келишиб, қишлоқнинг қоқ белидан кесиб ўтган Жанубий Фарғона каналига йирик насос станцияси қуриб беришди. Бу станция қақраб ётган тепаликка секундига уч юз литрдан сув чиқарди. Колхознинг чанқоқликдан қуриёзган ғўзасига иккинчи «умр» бахш этилди.

Саноатчиларнинг бу дўстона кўмаги ҳали ширмонбулоқликларнинг эсларидан чиққани йўқ. Чунки, ўша насос станцияси ҳозир ҳам ишлаб турибди. Унинг ишини шаҳардан келган слесарлар, токарлар кузатиб борадилар. Ремонт ишларини бажаришда ишчи коммунистлар жонбозлик кўрсатишяпти. Гапнинг лўндаси шуки, Андижон машинасозлик заводи ва шаҳар электр тармоқлари корхонаси партия ташкилотлари колхозимизга доимий оталиқ ёрдами бериб, оғиримизни енгил қилишяпти.

Гриднев, Шамсиев ўртоқлар ҳам қишлоғимизга ана шундай мақсад билан келишган. Улар насос станциясининг қандай ишлаётгани билан танишдилар. Уни ремонт қилишда фаол қатнашдилар. Бугина эмас. Колхознинг эски электротрансформаторини ремонт қилиш йўли билан қайта тиклаб бердилар. Бугун ўша трансформатор юқори вольтли линияга уланди. Бунда ҳам шаҳарлик дўстларнинг хизматлари катта...

Ўша тасодифий учрашув ва йўлдаги суҳбатдан сўнг ён дафтаримга юқорида айтилган икки сўзни ёзиб қўйгандим. Шаҳарга қайтгач, шу масала юзасидан область партия комитети саноат бўлимининг мудири Адҳамжон Эрматовга мурожаат қилдим. У бундай деди:

— Кейинги йилларда қишлоқларимиз жуда кўп мураккаб машина ва тракторларга эга бўлди. Сув танқислиги юз берган бу йилги шароитда деярли ҳамма колхоз ва совхозларда «қора» сувни ҳам ғўза қатор ораларига буришга тўғри келди. Шу муносабат билан коллектор-зовурларга, қудуқларга, каналларга турли маркали насослар ўрнатилди, кучли насос станциялари қурилди. Бу ишларни бажаришда қишлоқ меҳнаткашлари шошиб қолишди. Шунда область корхоналаридаги ишчи коммунистлар ажойиб ташаббус бошладилар. Улар қишлоқ коммунистларига ёрдамга отландилар. Завод, фабрикаларнинг бошланғич партия ташкилотлари бу ватанпарварлик ташаббусини қўллаб-қувватладилар.

Ленинск ремонт заводи коллективи билан пахтакорлар ўртасида мустаҳкам дўстлик алоқалари ўрнатилди. Корхона ишчилари колхозлар учун трактор ва автомобиль моторлари, пахта териш машиналарининг двигателларини ремонт қилиб бермоқдалар. Заводнинг ҳар ишчиси, ҳар бир коммунисти виждон амри билан ҳалол ишлаб, аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқаряпти. Бунга завод партия ташкилоти раҳбарлик қилмоқда.

Бошқа бир мисол. Учқўрғон ёғ-экстракт заводининг коммунистлари Ленин номли колхоз ва «Учқўрғон» совхозига катта ёрдам кўрсатмоқдалар. Заводнинг бульдозери ўн кун «Коммуна» колхозида ишлади. Корхона слесарлари колхозларнинг тракторларини ремонт қилиб беришяпти. Завод партия ташкилотининг секретари ўртоқ Ф. Золоторевскийнинг бир оёғи корхонада бўлса, бир оёғи колхозда.

Андижон областида энг йирик ва илғор бўлган машинасозлик заводининг коллективи колхозларнинг 175 дизелини, 189 насос, 16 та универсал юклагичини ремонт қилиб берди. Балиқчи РТСи ва Пахтачилик институтига 650 минг сўмлик асбоб-ускуна етказиб берилди. Бундан ташқари завод Бўз районидаги «Комсомол» колхозини оталиққа олган. Завод партия ташкилоти (секретари ўртоқ Масляков) колхоздаги аҳволни ўрганди, насос ва бошқа асбоб-ускуналарни ремонт қилиш ҳамда реставрация қилишда қишлоқ коммунистларига амалий ёрдам кўрсатди.

Қўрғонтепа районидаги «Комсомол» колхозининг активлари Андижондаги «Коммунар» заводининг мастери Н. Д. Фомин, токарь А. Д. Трошин, Я. Н. Пятов ўртоқларнинг номларини ҳурмат билан тилга олишади. Чунки, бу коммунистлар колхознинг токарлик станогини ремонт қилишда активлик кўрсатишди. Чиқинди металлдан колхоз учун кўплаб больт, гайка ва бошқа запас қисмлар тайёрлаб беришди. Корхона партия ташкилоти ишни ташкил қилиш борасида тўплаган тажрибасини катта иштиёқ билан колхоз партия ташкилотига ўргатяпти.

Хўжаобод газ конторасининг коммунистлари яхши ташаббус бошладилар. Конторанинг бир группа мутахассислари партия ташкилотининг секретари ўртоқ А. А. Аванесов бошчилигида Хўжаобод районидаги Калинин номли колхозга сув чиқарадиган насос ўрнатишда кўмаклашдилар.

Андижон пармалаш конторасининг Абдуманноп Мамажонов, С. Диваев каби коммунистлари ҳам қишлоқ коммунистлари билан яхши алоқа боғлаганлар. Завроқ, Куйганёр, Ленин, Москва, Янгиқўрғон, Тўрақўрғон ва Қизилрокот насос станцияларига завод-фабрикаларнинг директорлари, бош инженерлари, партия ташкилотининг секретарлари ва оддий коммунистлар бириктиб қўйилди. Ишчи коммунистлар насосларнинг узлуксиз ишлашини таъминлаш учун деҳқон дўстлари билан баравар қайғурмоқдалар.

Қисқаси, Андижоннинг катта пахтаси учун бўлаётган курашда область саноат ходимлари, ишчи коммунистлар ҳам четда қолмаётирлар. Улар қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини ривожлантириш фақат қишлоқ меҳнаткашларинингина эмас, балки саноатчиларнинг ҳам жонажон ишидир, демоқдалар. Чунки ишчининг ҳам, колхозчининг ҳам мақсади, вазифаси бир. Улар яратган бойлик бир омборга бориб қуйилади.

Қишлоққа ёрдам бериш юзасидан зарур ишларнинг амалга оширилиши қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларига ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларни бажаришларида ижобий таъсир кўрсатяпти. Андижон меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларини бажариш йўлида мардонавор ишламоқдалар. Бунга эришмоқ учун пахтакорлар билан ишчилар ўртасидаги дўстлик ипи тобора маҳкамроқ боғланяпти.

Андижон ишчи коммунистларининг ташаббуси ноябрь ва март пленумларининг қарорларига амалий жавоб бўляпти.

А. ҚУРОНБОЕВ,

«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Э. Бекманбетов Чирчиқдаги 160-қурилиш трестида кўп йиллардан бери монтажчи бўлиб ишлайди. Ҳозир у янги трансформатор заводи қурилишида кунлик топшириқларни 1,5 баравардан ошириб бажаришга муваффақ бўлмоқда. Суратда: монтажчи Э. Бекманбетов.

И. Глауберзон фотоси.

ЙИҒМА УЙЛАРДАН ПОСЁЛКА

Мирзачўлда Янгиер шаҳри билан Ховос станцияси ўртасида янги посёлка қурила бошланди. Бу ерда силикальцит блоклардан йиғилган икки қаватли уйларга керамика буюмлар заводи ва қурилиш ташкилотларининг ходимлари кўчиб кирадилар.

Бу посёлканинг қурилиши Янгиер билан Ховос станциясини бирлаштириш йўлидаги яна бир қадамдир. (ЎзТАГ).

Хоразмлик бинокорларнинг муваффақияти

Хоразм бинокорлари бинокорлар кунини янги объектларни фойдаланишга топшириш билан нишонладилар. Хивада тикув фабрикаси, Урганчда нон комбинати қурилди. (ЎзТАГ).

ЯШИЛ ҚИШЛОҚ

Республикамиз колхозларида янги посёлка ва қишлоқлар шаҳар типидаги типовой лойиҳалар асосида қурилмоқда.

Мана шундай колхоз қишлоқларидан бири Фарғона область, Оҳунбобоев районидаги Карл Маркс номли колхоз қишлоғидир.

Марказий Фарғонадаги бу колхоз 1959 йилда ташкил топган. Ўтган етти йил мобайнида колхоз қишлоғи мисли кўрилмаган даражада ўзгарди. Бу ерда «Узгипросельстрой» лойиҳалаш институти лойиҳаси асосида янги мактаб, 60 ўринли болалар боғчаси, 267 уй-жой ҳамда кўплаб жамоат бинолари қад кўтарди. Колхоз қишлоғи йўлларига асфальт ётқизилди, водопровод трубалари ўтказилди, колхозчилар хонадонларида Ильич нурлари порламоқда.

Яна шу нарса қувончлики, барча хонадонлар ёппасига газлаштирилган, радиолаштирилган. Колхоз посёлкасидаги ҳар бир бино жуда ҳам чиройли ва режа билан жойлаштирилган. Колхоз кутубхона, радиоузель ва алоқа бўлимига эга.

Шаҳар тусини олаётган колхоз қишлоғида бу йил қурилиш-монтаж ишларига 286 минг сўм маблағ ажратилган. Йил бошидан бери қишлоқ бинокорлари 20 та янги уй-жой биноларини қуриб фойдаланишга топширдилар. Йил охиригача яна 30 та янги уй-жой, ёзги ва қишки клуб биноларини, чойхона, болалар боғчаси қуриш мўлжалланган.

Қурилиш-монтаж ишларини Фарғонадаги янги ташкил этилган 14-бинокорлик трестига қарашли 15-қурилиш-монтаж бошқармасининг қўли гул бинокорлари бажармоқдалар. Қурилишга тажрибали прораб Зиёд Ҳамидов бошчилик қилмоқда.

Шу кунларда 15-қурилиш-монтаж бошқармасининг Ғанижон Мамазарипов бошлиқ комплекс бригадаси аъзолари ёзги ва қишки клуб бинолари қурилишини жадал суръатлар билан олиб бормоқдалар.

Бригаданинг меҳнатсевар аъзолари ойлик топшириқларини доимо 130-150 процентга етказиб адо этаётирлар. Улар етти ойлик топшириқни муддатидан ўн кун илгари адо этдилар.

Комплекс бригаданинг ғишт терувчиларидан Георгий Лебедов, Рустам Фозилов, сувоқчи Махфират Умарова ва дурадгор Тошпўлат Усмонов ўртоқлар кунлик топшириқларини 1,5-2 ҳиссага етказиб уддаламоқдалар.

Улар қишлоқ ҳуснига ҳусн қўшиш мақсадида ғайратга-ғайрат қўшиб сидқидилдан меҳнат қилмоқдалар.

М. СУЛТОНОВ.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ДА босилгандан кейин

«ГАП ҚОП-ҚОП»

Бухоро область партия комитети редакцияга қуйидагиларни хабар қилди.

«Совет Ўзбекистони» газетасининг шу йил 18 июль сонида босилган «Гап қоп-қоп» сарлавҳали танқидий мақола ва 25 июль сонидаги «Бутун куч ҳосилга ҳосил қўшишга» сарлавҳали бош мақола область партия комитетининг бюро мажлисида муҳокама қилиниб, унда келтирилган фактлар тўғри деб топилди. Бюро Навоий район партия комитетининг биринчи секретари М. Мираковнинг қишлоқ хўжалигига раҳбарлик қилишдаги иш услуби тўғри танқид қилинганини эътироф этди.

Район хўжаликларида ғўза парваришида жиддий нуқсонларга йўл қўйиляпти, сувдан рационал фойдаланилмаяпти. Ўртоқ Мираков ана шу камчиликларни тугатишга бош-қош бўлиш ўрнига жойларда бевақт йиғилиш-кенгашлар ўтказиш билан шуғулланган. Бюро М. Мираковнинг эътиборини қишлоқ хўжалигига раҳбарликдаги нотўғри иш услубига қаратди ва унга «Гап қоп-қоп», «Бутун куч ҳосилга ҳосил қўшишга» сарлавҳали мақолаларда келтирилган камчиликларни тезда тугатиш, ташкилотчилик ишини яхшилаш ва сувдан рационал фойдаланишни ташкил этишни топширди.

ДАМ ҒАНИМАТ

ПАХТА ЗАВОДЛАРИ МАВСУМГА ШАЙ БЎЛСИН

□ □

Қашқа воҳасида етиштириладиган «оқ олтин» асосан Шаҳрисабз, Яккабоғ ва Қарши пахта тозалаш заводларида қайта ишланади. Бу корхоналарнинг коллективлари дала меҳнаткашлари етиштирган пахтани тез ва сифатли тола, момиққа айлантириш ва ундан чигитни ажратиб олиш учун барча имкониятларни ишга солаётирлар.

Шаҳрисабзлик толачилар етти йилликнинг сўнгги йилида 30 минг тонна тола ишлаб чиқариш режаси билан ишлаётирлар. Ярим йиллик план муддатидан анча илгари бажарилди. 16 минг 400 тонна тола, 1650 тонна момиқ ишлаб чиқарилди ва мамлакатимизнинг тўқимачилик саноати корхоналарига пешма-пеш жўнатилди. Етти ой мобайнида пландан ташқари қариййб 700 тонна тола, 220 тонна момиқ ишлаб чиқарилди.

Завод ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари тола ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштириш, ишлаб чиқаришда илғор усуллардан кенг фойдаланиш, барча цех ва участкаларни янгига техника билан жиҳозлаш, мавжуд ускуналарни модернизация қилиш борасида қатор ташкилий-техникавий тадбирларни амалга ошираётирлар. Пахтани қоп-қанорсиз ташиш йўли билан транспорт харажатлари камайтирилди, маҳсулот таннархини пасайтиришга эришилди. Техника тараққиёти йўлидан бораётган завод коллективи шу йилнинг ўзида икки ва бир ярусли «6А-12» маркали тозалагичлардан ўн биттасини ишга туширди. Пахтани транспортировка қилишни механизациялаштириш мақсадида «ПТХ-20» ишга солинди. Шунингдек «ЧХ-3» маркали тола ва момиқ ажратувчи машиналар ишга туширилди. Пахта териш машиналари билан терилган «оқ олтин»ни «ЧХ-3» агрегатлари сифатли қайта ишламоқда. Завод территорияси ва барча ишлаб чиқариш цехларида «АВЕ», «ВЦ-12» маркали вентиляторлар ўрнатилди, бу тадбирлар иш шароитини анча яхшилади.

Линтларнинг момиқ ўтадиган қувурларида махсус чанг ва ифлос ушлагичлар ўрнатилгани туфайли момиқлар тозаланиб пресс установкаларига юборилаётир. Худди шундай ушлагич-«чўнтак»лар тола ажратувчи машиналарда ҳам ўрнатилаётир. Амалга оширилаётган бу чора-тадбирлар маҳсулот сифатини бирмунча яхшилаётир.

Пахта тозалаш заводларининг бир меъёрда ишлаши, сифатли маҳсулот ишлаб чиқариши кўп жиҳатдан қуритиш-тозалаш цехларига ҳам боғлиқдир. Бу цехларсиз етиштирилган пахтани заводга қабул қилиб бўлмайди. Завод коллективи иш унуми кам бўлган барабанлар ўрнига «СБ-10» маркали янги агрегатларни, шунингдек ака-ука Биковлар таклиф қилган сушилкалар билан алмаштириш йўли билан мавжуд қуритиш-тозалаш цехлари қувватини ошираётир. Завод территориясидаги ва Хайробод пахта пунктида ана шундай тадбирлар амалга оширилаётир.

Пахтани қайта ишлаб чиқариш процессини такомиллаштиришда завод рационализатор ва ихтирочиларининг ҳам катта ҳиссаси бор. Корхонадаги 10 ишчининг биттаси рационализатор ҳисобланади. Токарлар Александр Исаенко, Николай Ковалев, слесарлардан Равил Яфаров, Қиём Облоқулов, Михаил Муратов, Петр Устименко, Рамзай Файзуллин ва бошқалар ҳисобида уч-тўрттадан киритилган ва ишлаб чиқаришга жорий этилган таклифлар бор.

Рифқат Абдураҳмонов раҳбар бўлган толачилар коммунистик меҳнат бригадаси сменада 27-28 тоннадан сифатли тола ишлаб чиқариб корхонада пешқадамлик қилаётир. Бу коллективнинг аъзолари Назир Раҳимов, Эшпўлат Ҳақбердиев, Абдулла Хуррамов, Рўзимурод Сатторов, Абдуғаффор Қурбонов, Нурим Муҳаммадалиев ва бошқалар ўз агрегатлари атрофида парвона, момиқ ва тола ажратувчи машиналарнинг ҳамиша ишга шай бўлишини таъминлаётирлар.

Жўрақул Ражабов, Жўрақул Хуррамов, Чўян Очилов раҳбарлик қилаётган бригада аъзолари ҳам коммунистчасига ишлаш, яшаш ва ўқиш учун курашиб катта ғалабаларни қўлга киритаётирлар.

Шаҳрисабз толаси мамлакатимиздаги тўқимачилик комбинатларигагина эмас, Руминия, Болгария, Англия, Франция, Америка Қўшма Штатлари ва бошқа чет мамлакатларга ҳам юбориб турилади. Бу завод коллективи зиммага юклатилган масъулиятли вазифаларни шараф билан адо этиш мақсадида 1965 йилда етиштирилаётган «оқ олтин»ни ҳам сифатли қайта ишлашга ҳозирлик кўраётир.

Лекин областдаги кўпгина пахта пунктлари ва заводлар янги ҳосилни қабул қилиб олишга шай деб бўлмайди. Пахта пунктларида шу кунга қадар 10 минг тоннадан ортиқ 1964 йилда етиштирилган пахта бор. Фақатгина Муғлон ва Косон пунктларидан 5000 тонна «оқ олтин» ташиб олинмаган. Қарши пахта тозалаш заводи зонасида 6000, Яккабоғ зонасида эса 3000 тонна пахта белгиланган муддатда ташиб олинмади. Янги мавсумга тайёрланиш процесси капитал маблағларнинг қай даражада ўзлаштирилишига боғлиқ. Заводларни кенгайтириш, пахта қабул қилиш пунктларини реконструкциялаш мақсадида ажратилган капитал маблағлар белгиланган муддатда ўзлаштирилмаётир.

Қарши пахта тозалаш заводи шу кунга қадар пландаги 176 минг сўм капитал маблағнинг атиги 93 минг сўмини ўзлаштирди. Бу заводга қарашли Муғлон пахта қабул қилиш пункти қурилиши суст олиб борилаётир. Бу пункт қурилиши 13- қурилиш трестига қарашли биринчи кўчма колонна зиммасига юкланган. Қурилиш монтаж ишларини ўртоқ В. П. Гугушин раҳбарлик қилаётган механизациялашган кўчма колонна қўнгилдагидек бажармаётир. Муғлон пахта пункти қурилиши учун ажратилган 130 минг сўм маблағнинг шу чоққача 50 проценти ҳам ўзлаштирилмаган, 20 бунт майдончасининг биронтаси ҳам битказилмаган, лабораторияя қурилиши, водопровод линиялари, ҳовуз, автомат тарози, маъмурий бинолар қурилиши ҳам чала-чулпа.

Бажарилган қурилиш-монтаж ишларининг сифати паст. Лойиҳадан четга чиқиш ҳоллари содир бўляпти. Пахта тозалаш заводи лойиҳа-смета ҳужжатларини аллақачон етказиб берган. Лекин қурувчилар белгиланган график асосида ишни ташкил этмаётирлар.

Пункт хизматчилари учун уй-жой қуриш планлаштирилган бўлиб, бу ишга 65 минг сўм ажратилган эди. Қарши қурилиш бошқармаси (бошлиғи ўртоқ И. Масур) ғайрат кўрсатиб ишламаяпти. Маблағнинг эндигина 5 минг сўми ўзлаштирилди.

Пахта қабул қилиш пунктларини мавсумга тайёрлаш ишлари ҳам ўлда-жўлда. Қамаши, Чироқчи, Хайробод пунктларида тайёргарлик ишлари мутлақо талабга жавоб бермайди. 1965 йилда область пунктлари территорияси 12 минг гектарга кенгайтирилиши ва ўнлаб қўшимча бунт майдончалари қурилиши планлаштирилган эди.

Пункт майдонларининг 65 минг квадрат метрини асфальтлаш планлаштирилган бўлса бу ишнинг атиги учдан бир қисми амалга оширилди. Ёки 28 минг квадрат метр майдон асфальтланди. Мавжуд 4 та 25 тонналик автомат тарозиларнинг фақатгина биттаси ремонтдан чиқазилди. Ака-ука Биковлар таклиф қилган барабанларни монтаж қилиш ҳам суст суръатлар билан олиб борилаётир. Косон, Ғузор ва Қамаши пунктларида бўлса бу муҳим тадбирни амалга оширишга киришилгани ҳам йўқ. Лабораторияларда нам ўлчагич ва бошқа асбоб-ускуналар етишмайди.

Р. ЎРОҚОВ.

инженер.

УЛУҒ ВАТАНИМИЗДА

ЖУДА КАТТА ОЛМОС ФАБРИКАСИ ИШГА ТУШИШ АРАФАСИДА

МИРНИЙ. (Якутия АССР). Руда ташиладиган янги йўл руда конларига яқинлашиб қолди. Таркибида олмос бўлган руда қазиб олинадиган коннинг манзараси бу ердан яққол кўриниб турибди.

Кон қазиб олинадиган жуда катта жойнинг атрофида улкан экскаваторлар бамисоли чумолидек ўрмалаб юрибди. Бу экскаваторлар кечаю кундуз тинмай ишлаб, кондан қазиб олинган олмос рудани ағдарма машиналарга юкламоқдалар.

Олти километрли янги бетон йўл қурилаётган олмос фабрикасининг устига алюминий панеллар қопланган баланд корпусларига олиб боради.

Қисқа муддат ичида 12 минг тоннадан кўпроқ ускуналар ва металл конструкциялар монтаж қилинди ва ўрнатилди.

Узоқ Якутияда катта олмос фабрикасини қураётган кўп кишилик коллектив Бинокорлар байрамини графикда кўрсатилган ишларни муддатидан анча олдин бажариш билан кутиб олди.

«СССРНИНГ МАДАНИЯТИ, ФАНИ, САНЪАТИ»

МОСКВА. Сиёсий адабиёт нашриёти «СССРнинг маданияти, фани, санъати» деган луғат-справочник нашр этди. Икки юздан кўпроқ мақола-справкани ўз ичига олган бундай справочник биринчи марта вужудга келтирилди. Бу тўпламга киритилган жуда кўп рақамлар ва фактлардан иборат материаллар совет маданиятининг ҳамма соҳаларидаги ҳозирги аҳволни ва маданиятнинг қандай юксалиб бораётганлигини ҳикоя қилади.

Кенг китобхонлар оммасига мўлжалланган бу китобда халқ маорифи ва коммунистик тарбия, фан, адабиёт ва санъат, матбуот, радио, телевидение, физкультура ва спорт масалаларига доир материалларни топиш мумкин.

ҚИЗИЛҚУМДА БИР ЙИЛ

ҚИЗИЛЎРДА. Қизилўрда областида тузилган қўйчилик фермалари ўзларининг бир йиллик байрамларини янги қурилишларни ишга тушириш билан кутиб олдилар.

«Жанақора» совхозининг марказий қўрасида биринчи кўча вужудга келди. Қизилқумдаги қарийб ярим миллион гектар ерга жойлашган бу хўжаликдаги қоракўл қўйларнинг сони 26 минг бошга етди. Ҳар юз совлиқ қўйдан бу йил биринчи марта 114 тадан қўзи олинди. Қоракўл қўйларнинг сони 70 минг бошга етказилади. Совхоз ток, мева дарахтлари экиб, катта-катта боғлар қурмоқда, унинг полизлари ҳам бор. Янги экилган бодрингнинг биринчи ҳосили териб олинди. Янги пишган тарвузлар узила бошлади. Артезиан қудуқлари қазилиб, ерлар суғорилаётганлиги туфайли Қизилқумда мана шундай ўзгаришлар рўй берди.

Бошқа олтита янги совхозда ҳам шундай экинзорлар пайдо бўлди.

ҚОЗОҒИСТОН ҚОВУНЛАРИ

ОЛМАОТА. Чимкент областидаги «XXI партсъезд» колхозида қовун ҳосили жуда яхши бўлди. Қовун полизининг ҳар бир гектаридан 150-170 центнер қовун олиш мўлжалланмоқда.

Қозоғистон хўжаликларида бу йил 27 минг гектар ерга қовун экилди. Қизилўрда ва Ғазали ўзининг ширин-шакар қовунлари билан азалдан машҳур бўлиб келмоқда.

Қозоғистон матлубот жамиятлари союзи бу йил республиканинг саноат марказларига ҳамда Россия Федерациясининг Владивосток, Хабаровск, Барнаул, Омск, Пермь, Свердловск, Челябинск ва Ижевск сингари кўпгина шаҳарларига қовунлар етказиб беради.

Бу йил Қозоғистон қовунларини талаб қилиб, Швеция биринчи марта заказ юборди. (ТАСС).

ХИМИЯНИНГ ИККИ ТОМОНИ

СССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МИНИСТРЛИГИ КОЛЛЕГИЯСИНИНГ МАЖЛИСИ

СССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг коллегияси қишлоқ хўжалик ҳайвонларининг заҳарли химикатлар билан заҳарланиб қолиш ҳолларининг олдини олиш масаласини муҳокама қилди.

Ана шу воситалардан тўғри фойдаланиш далаларнинг ҳосилдорлигини оширишга ва жамоат чорвачилигини тағин ҳам интенсив ривожлантиришга ёрдам беради. Бироқ, колхоз ва совхозларда заҳарли химикатларни асраш, ташиш ва ишлатиш қоидаларини бузиш фактлари бор. Бу нарса баъзан ҳайвонларнинг заҳарланиб қолишига, сувнинг, чорва озуқаси ва маҳсулотларининг ифлосланишига олиб келмоқда.

Министрлик коллегияси барча колхоз ва совхозларда заҳарли химикатларни ташиш, асраш билан ва шундай химикатларни ишлаб чиқариш шароитида қўлланиш билан шуғулланувчи ходимларнинг доимий составини ажратиб қўйишни кўзда тутадиган қарор чиқарди. Бироқ, мамлакатнинг айрим зоналарида деярли ҳар йили об-ҳаво шароити ноқулай келиб, хўжаликларнинг ўзини навли уруғлар билан таъминлаб олиш имкониятидан маҳрум қилиб қўймоқда. Бундай ҳолларда колхоз ва совхозлар бошқа экинларнинг уруғини уруғлик фондига тўкиб, кейинчалик уни давлатнинг уруғлик резервларидан алиштириб олишга мажбур бўлмоқда.

Шу муносабат билан қишлоқ хўжалик экинларининг навли уруғларини давлат йўли билан тайёрлашни тартибга солиш ҳамда навли уруғларни тайёрлаш, ишлаш, асраш ва колхоз ҳамда совхозларга тарқатиш билан шуғулланувчи ихтисослаштирилган ташкилот — «Госсортсемфонд» тузиш зарурати туғилди. Давлатнинг вақт-вақти билан янгилаб туриладиган навли уруғлар эҳтиёт фондини барпо этиш ҳам зарур бўлиб қолди. (ТАСС).

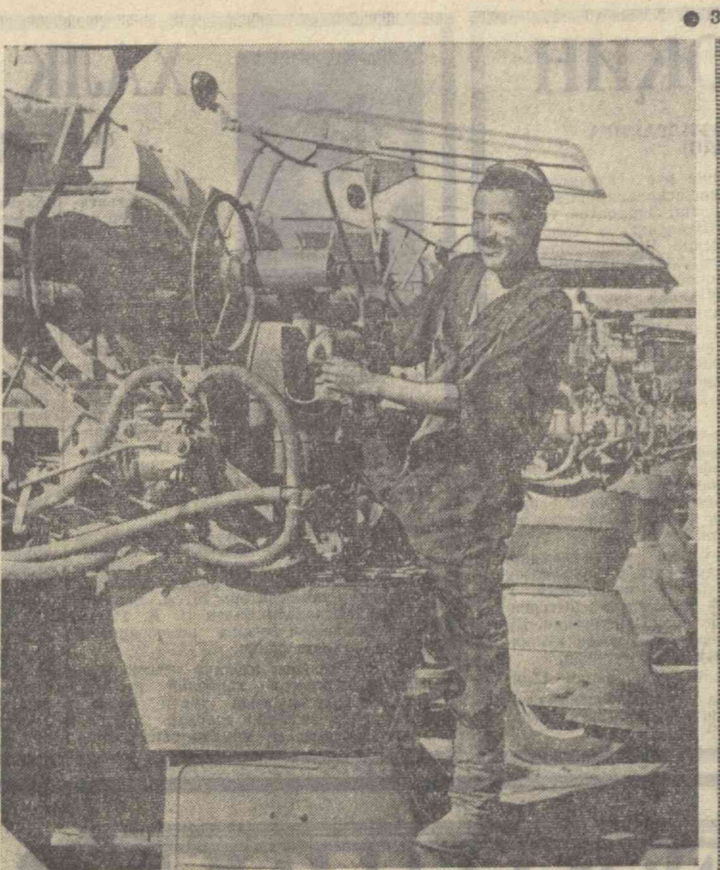

„Ўзсельхозтехника»нинг Бағдод район устахонаси коллективи хўжаликларнинг 27 терим агрегатини 15 августга қадар ремонтдан чиқариб бериш мажбуриятини олган эди. Ҳозир 20 терим машинаси ишга тахт. Ремонтчилар иш суръатини тобора ошираётирлар. Суратда: устахонанинг пешқадам слесарларидан бири ўртоқ М. Қосимов. У кундалик топшириқларни 125-130 процент қилиб адо этаётир.

В. Сироткин фотоси.

ЛОЧИНЛАР

МОСКВАДА АВИАЦИЯ- СПОРТ БАЙРАМИ

8 августда москваликлардан юз минг киши Тушинодаги аэродромга таклиф қилинган эди. СССР ҳаво флоти ҳафталигига ҳамда спортнинг техника турлари бўйича III Бутуниттифоқ спартакиадаси финал мусобақаларининг очилиш маросимига бағишлаб ана шу ерда катта авиация-спорт байрами ўтказилди.

Эрталабдан ҳаво булутли бўлди, гоҳ-гоҳ ёмғир томчилаб турди. Лекин кейинчалик шамол булутларни тарқатиб юборгач, офтоб ўз жамолини кўрсатди.

...Фанфарачилар байрам бошланганлигидан дарак берадилар. Осмонда бешта самолёт пайдо бўлади. Олдинги самолётда В. И. Лениннинг портрети солинган қизил байроқ. Самолётлар СССР Давлат байроғини, ҳарбий ҳаво кучлари, ДОСААФ, В. П. Чкалов номли Марказий аэроклуб байроқларини аэродром устидан олиб ўтади.

Спорт мастерлари В. Воловень билан М. Мосейчуклар акрабатик учиш машқини кўрсатган иккита «ЯК 18П» самолётини ҳамма томошабинлар кўз узмай кузатиб турдилар. Улар аэродром устидан «бошни-бошга қўйган» ҳолатда остин-устин бўлиб учиб ўтдилар, шу билан бирга тепадаги самолёт ерга қараб «тўнтарилиб» олган эди. Шундан сўнг Чкалов номли аэроклуб спортчилари, СССР рекордчилари М. Кирсанова билан Л. Васильева худди шу машқни бошидан-охиригача такрорладилар.

Байрамда бошқа спортчи хотин-қизлар ҳам ўрнак кўрсатдилар. Цирк ва эстрада санъати билим юртининг студенти Наташа Петрова вертолёт остида гимнастика машқларини бажарди. Тўртта самолёт осмонда «Ромб» шаклида тузилиб группа тарзида учишни тугаллагани ҳамоно реактив двигателнинг характерли шовқини эшитилди. Жаҳон рекордчиси Г. Корчуганова реактив самолётда осмонга кўтарилди.

Байрамнинг иккинчи бўлимида кўрсатилган парашютчиларнинг машқлари ҳам зўр эътибор билан томоша қилинди. Парашют билан сакраганлар орасида ветеранлардан В. Оманюк билан Л. Овсянниковлар бор эди.

Спортчилар кутилмаган ҳодиса юз бериб қолса: сакраш вақтида бирон кишининг стропаси илиниб, самолёт кетида муаллақ «осилиб» қолса, бир-бирларига қандай ёрдам беришларини кўрсатдилар.

Байрам охирида парашютчилар ёппасига сакраш ўтказдилар.

А. МЕДВЕДЕВ,
ТАСС мухбири.

РЕНТАБЕЛЛИК — АСОСИЙ КЎРСАТКИЧ

ИҚТИСОДИЙ ТЕМАДА

КПСС Марказий Комитети март Пленуми колхоз ва совхозларда рентабелликни ошириш, шу йўл билан қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини бир текис ривожлантириш масаласига жиддий эътибор берди. Республикамиз колхоз ва совхозлари ички хўжалик ҳисобини кенг жорий қилиб, ҳар бир хўжаликнинг рентабелли бўлиши учун курашяптилар. Кейинги вақтларда хўжаликларда ҳисоб-китоб ишлари анча яхшиланди, колхоз ва совхозларнинг молиявий-хўжалик фаолиятини системали анализ қилиб туриш яхши йўлга қўйилди.

Бунинг натижасида пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштирилмоқда, жамоат чорвачилиги ривожлантирилиб, маҳсулдорлиги оширилмоқда. Айни вақтда меҳнат унумдорлигини ошириш туфайли маҳсулот таннархи кескин арзонлаштирилмоқда. Буни кўпгина хўжаликлар мисолида кўриш мумкин.

Бироқ, 1964 йили кўпгина колхоз ва совхозлар рентабеллик даражасига кўтарила олмадилар. Бир қатор хўжаликлар гўшт, сут, тухум ва картошка етиштиришдан зарар кўрди. Ўтган йили республика Қишлоқ хўжалик министрлигига қарашли 100 совхоз хўжалик йилини зарар кўрган ҳолда якунлади. 50 совхоз эса жамғарма планини бажаролмади.

Кўпгина колхоз ва совхозларда пахтанинг таннархи қимматга тушди, оқибатда рентабеллик жуда пасайиб кетди. 1-«Далварзин» совхозида 1 центнер пахтанинг таннархи 25 сўм 35 тийинни, 2-«Далварзин» совхозида 31 сўму 60 тийинни ташкил этди. Бир хил шароитга эга бўлган ана шу икки хўжаликда маҳсулот таннархининг ҳар хил бўлишини нима билан изоҳлаш мумкин? Бунга даставвал, меҳнат ва маблағ харажатларидан ўринсиз фойдаланилганлиги, техника яхши ишлатилмаганлиги, вегетация давридаги ишлар бир-бирига боғлаб олиб борилмаганлиги сабаб бўлди. Айни вақтда республикадаги кўпгина колхоз ва совхозларда етиштирилган ҳар бир центнер пахтанинг таннархи 20-23 сўмга тўғри келди.

Маҳсулот таннархининг юқори бўлиши, рентабелликнинг пасайиши қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришимизга халақит беради. Партия ва ҳукуматимиз, биздан колхоз ва совхозларнинг хўжалик фаолиятига баҳо берганда, биринчи галда, рентабелликни ҳисобга олишни талаб қилади.

Рентабеллик фойда билан ишлаш демакдир. У ҳар бир хўжаликнинг иш натижаларини характерлаб берувчи энг муҳим иқтисодий кўрсаткичлардан бири ҳисобланади. Етиштирган маҳсулотларини реализация қилиш ҳисобига барча харажатларни қоплаш билан бирга, соф фойда олган хўжаликкина рентабелли бўла олади. Шундай экан, хўжаликларнинг рентабелли бўлишини таъминлаш учун колхоз-совхоз ишлаб чиқаришининг ҳамма соҳаларига хўжалик ҳисобини кенг жорий этиш, хўжаликни оқилона, маблағлардан тежаб-тергаб фойдаланган ҳолда бошқариш керак.

Шунга эришмоқ керакки, ҳар бир гектар суғориладиган ердан, ҳар бир килограмм минерал ўғитдан, ҳар бош қорамолдан, ишлаб чиқаришга кетган ҳар бир сўмдан максимал фойда олинадиган бўлсин.

Республикамизда колхоз ва совхозлар экономикасини мустаҳкамлаш учун катта ишлар қилинмоқда. Колхозларда бўлинмас фондларнинг ўсиб бораётганлиги бунга далилдир. Сўнгги 5 йил ичида колхозларнинг пул даромадлари 34 процент кўпайди ва бултур 1 миллиард 373 миллион сўмни ташкил этди. Етти йилликнинг ўтган даври мобайнида колхозларнинг бўлинмас фондлари икки баравар кўпайди. Агар барча колхозлар юксак рентабелли ишлаганларида эди, даромад янада ортган бўларди. Илгари қолоқ бўлган совхозлар ишлаб чиқаришни ташкил этиш маданиятини ошириш, техникадан унумли фойдаланиш йўли билан рентабелли бўлиб қоляптилар. «Бешариқ», «Қўқон», «Красная звезда», «Гулбоғ» ва бошқа совхозлар ана шулар жумласидандир.

Пахта етиштиришга йил сайин кам меҳнат сарфланаётганлигини алоҳида таъкидлаш керак. Шу муносабат билан меҳнат унумдорлиги ошмоқда ва колхозчилар меҳнатига тўланадиган ҳақ кўпаймоқда. Чунончи республикамиз колхозларида 1964 йили ҳар бир киши-кунига тўланган ҳақ 1961 йилдагидан анча кўп бўлди. Бажарилган ишнинг миқдори, сифати ва етиштирилган маҳсулотнинг таннархига қараб ҳақ тўланиши колхозчиларнинг ва совхоз ишчиларининг меҳнатга бўлган муносабатларини ўзгартириб юборди.

КПСС Марказий Комитети март Пленумида моддий манфаатдорликни янада ошириш зарурлиги айтиб ўтилди. Барча колхоз ва совхозларда меҳнатга прогрессив ҳақ тўлаш жорий этиляпти. Колхоз раислари ва барча мутахассисларнинг меҳнатига ҳақ тўлаш системаси ҳам янгиланди. Бу, маҳсулот етиштиришни кўпайтиришга ижобий таъсир кўрсатмоқда. Республикамиз колхоз ва совхозларида рентабелликни ошириш учун катта имкониятлар мавжуд. Бу соҳада фойдаланилмаётган резервларни ишга солиш керак. Резервларимиз эса жуда кўп.

Айрим хўжаликларда меҳнатга бошқа хўжаликларга нисбатан 1,5-2 ҳисса кўп ҳақ тўланади. Шу хўжаликларда маҳсулот таннархи ҳам 5-10 сўм фарқ қилади. Бу, маҳсулот етиштириш, ҳисоб-китоб ишларига турли муносабатда бўлиш оқибатидир.

Баъзи мисолларни келтирмоқчимиз. Оққўрғон районидаги Ленин номли колхозда ўтган йили 1 центнер пахта етиштиришга бевосита меҳнат харажатлари 2,7 киши-кунини, меҳнатга ҳақ тўлаш 18,7 сўмни, маҳсулотнинг таннархи эса 23 сўм 34 тийинни ташкил этди. «Коммунизм» колхозида эса 1 центнер пахта етиштиришга бевосита меҳнат харажатлари 5,8 киши-кунини, меҳнатга ҳақ тўлаш 25,1 сўмни ҳамда бир центнер пахтанинг таннархи эса 32 сўм 97 тийинни ташкил этди. 1-«Далварзин» совхозида бир центнер пахта етиштириш учун қилинган меҳнатга 11 сўму 06 тийин, 2-«Далварзин» совхозида эса 13 сўм 39 тийин ҳақ тўланди.

Ўз-ўзидан маълумки, Ленин номли колхозда меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлаш, маҳсулот таннархи бошқа хўжаликлардан катта фарқ қилади. Ленин номли колхоз 14 минг 530 центнер пахта етиштириб, ана шу тафовут ҳисобига «Коммунизм» колхозига нисбатан қўшимча равишда 139 минг сўм кўп фойда олди. Шу мисолнинг ўзидан меҳнатни ташкил этиш нақадар катта аҳамиятга эга эканлиги очиқ-ойдин кўриниб турибди.

Кўпгина хўжаликлар техникадан оқилона фойдаланиб, юксак меҳнат унумдорлигига эришмоқдалар. Шу билан бирга, техникага нотўғри муносабатда бўлаётган хўжаликлар ҳам йўқ эмас. Айрим жойларда қишлоқ хўжалик машиналари яхши сақланмайди, мавсумий ишлар тамом бўлгач, очиқ ҳавода қолиб кетади. Техникага нисбатан ана шундай нотўғри муносабатда бўлиш ҳолларига чек қўйиш зарур.

Яқин йиллар ичида қишлоқ хўжалигига 71 миллиард сўм маблағ берилади. Бу, урушдан кейинги 19 йил ичида ажратилган маблағга тенгдир. Қишлоқ хўжалик машиналари сони янада ортади. Ҳамма гап улардан унумли фойдаланишда. Техникадан моҳирлик билан фойдаланмасдан туриб меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш, бинобарин, хўжаликни рентабелли қилиш мумкин эмас.

КПСС Марказий Комитети март Пленумининг қишлоқ хўжалик маҳсулотларига давлат харид нархларини ошириш ва планларни стабиллаштириш юзасидан қабул қилган қарорлари колхоз ва совхозларда рентабелликни ошириш учун кенг имкониятлар очиб берди. Илгари кўпгина маҳсулотларга белгиланган харид нархлари ана шу маҳсулотларни етиштиришга қилинган харажатларни ҳам қоплай олмас эди. Шунинг учун ҳам Марказий Комитет Пленуми бу масалани синчиклаб қараб чиқди ва қишлоқ хўжалик ходимларига жуда катта енгилликлар берди. Республикамиз қишлоқ хўжалик ходимлари Пленум қарорларини оғишмай амалга ошира бориб, ҳар бир хўжаликнинг рентабелли бўлиши учун астойдил курашмоқдалар.

Республикамиз шароитида, айниқса, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш фойда бермайдиган соҳа бўлиб келарди. КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларидан сўнг чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ҳам колхоз ва совхозларга жуда катта иқтисодий қулайликлар яратмоқда. Чорвачилик ходимларининг эса маҳсулот етиштиришга бўлган муносабатини ўзгартирмоқда. Уларнинг моддий манфаатдорлигини кескин оширмоқда. Республикамиз колхоз ва совхозлари биргина гўштга давлат харид нархларининг оширилганлигидан бу йил қўшимча равишда 30 миллион сўм фойда оладилар. Демак, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ҳам сердаромад соҳага айланиб қолади.

Колхоз ва совхозларнинг рентабеллигини оширишда резервларимиз жуда кўп. Фақат ана шу резервлардан мақсадга мувофиқ равишда фойдаланиш талаб этилади. Битмас-туганмас хазина ҳисобланган барча резервларни ишлаб чиқаришга кенг жорий этиш маҳсулот етиштиришни кўпайтириш, халқ фаровонлигини оширишнинг омилларидан биридир.

А. АЙРУМОВ,
профессор.

Тянь-Шань — Туя-Ошув туннели Иттифоқда энг баланддаги тоғ туннелларидан биридир. У 3 200 метр баландда тоғ тагидан ўтади. Қурувчилар туннелни бир неча йил мобайнида барпо этдилар. Кучли портлашлар ёрдамида қоя остида 2 600 метрли «метро» қурилди. Ҳозир ана шу туннелдан кеча-кундуз автомашиналар узоқ яйловларга юк ташимоқда. Сиз суратда тоғ туннелининг шимолий дарвозасини кўриб турибсиз.

А. Клейменов ва К. Толстокулаков фотолари.
(ТАСС фотохроникаси).

АСАЛ КАРВОНЛАРИ

Мамлакатдаги энг кичик кўчманчи хўжалик бўлган Самарқанддаги биринчи асаларичилик колхози асал тайёрлаш йиллик планини бу йил муддатидан бир ой олдин бажарди. Етти ярим минг пуд асал тайёрланди.

Ез қурғоқ келиб асаларичиларни анча қийнаб қўйди. Улар асалга бой ўсимликлар ўсадиган энг яхши районларни қидириб, бу йил биринчи марта асалари яшикларини жуда узоққа 400 километр келадиган жойларга кўчирдилар.

(ЎзТАГ).

КАТТА ХИРМОН ИШҚИДА

ЛАВҲА

Пахтакор хўжаликларининг раҳбарлари билан гаплашиб қолгудек бўлсангиз, бош қашлашга қўл тегмайди деб, зорланишади. Ҳақ гап. Ғўза парваришининг энг масъулиятли, энг оғир палласи бошланди. Боғларда мевалар ҳам ғарқ пишиб қолган, пичан ўриш, силос босиш, қовун-тарвузларни узиш — ҳамма-ҳаммаси меҳнат талаб қилади, вақт талаб қилади. Вақт эса қисқа.

Ҳа, чиндан ҳам далаларда долзарб кунлар бошланди.

— Жуда шошиб турибсизми? — деб сўраймиз машинага ўтираётган Алижон Пайғамовдан.

— Шошганда қандоқ. Лекин... Хизмат? — деб сўради совхоз директори.

— Хўжалик ишлари билан танишайлик деб келувдик.

— Урганса арзийдиган ишларимиз ҳам бор эканми, а? — ҳазиллашди директор.

Бухгалтерияда анча вақтгача ҳисоб-китоб қилиб ўтирдик.

Жданов номли совхоз Ўзбекистон районидаги йирик, бақувват хўжаликлардан. Ўтган йили 30 процентга яқин майдонига вилт касаллиги тушган бўлишига қарамай, 3600 гектар пахта майдонининг гектаридан 27 центнердан ҳосил кўтарилган. Гўшт, сут, пилла, мева — ҳамма-ҳаммаси мўл бўлган — планлар муваффақиятли бажарилган. Ишчиларнинг ўртача ойлиги 78 сўмданга тўғри келган. Бу йил гектаридан 30 центнердан хирмон кўтаришмоқчи, ишчиларга ўртача 85 сўмдан иш ҳақи тақсимланади.

— Бу йил ғўзаларга вилт касаллиги тушмадими? — деб сўрадик директордан.

— Буни далага чиққанда, ўз кўзларинг билан кўрсанглар ҳам бўлади, — деб қўйди директор.

Чиндан ҳам бу йил ғўзалар яхши ўсган, маржон-маржон кўсаклар ўзини кўз-кўзлаб туришибди. Пайкалларда на биронта бегона ўтни, на касалланган бирор туп ғўзани кўрасиз.

— Демак, вилт касаллигини бутунлай енгибсизлар-да.

— Ўтган йили совхозимиз бўйича «108-ф» навли чигит экман эдик, ҳали айтганимдек, вилт касаллиги кучайиб кетди. Бу йил мутахассислар билан маслаҳатлашиб «153-ф» навли пахта эканмиз. Бу касалга чидамли, офатга бардошлироқ экан, ҳозирча касаллик кўринмай турибди.

Жданов бўлимидаги 11-бригадага Юнусали Иброҳимов бошчилик қилади. Пайкал оралаб борар эканмиз, ғўзаларни яшнатган бу азамат йигитнинг меҳнатига қойил қолдик. Ўтган йили бу бригада пахтанинг 40 процентини машинада териб олган экан. Юнусали аканинг ўзи ҳам донг таратган механизаторлардан, йил сайин мўл ҳосил етиштираётгани, механизацияни кенг жорий қилиб, қўл меҳнатини сиқиб чиқараётгани учун ҳукуматимиз уни орден билан тақдирлаган. Бригада азаматларининг бу йилги мўлжаллари яна ҳам улкан — гектаридан 40 центнердан хирмон кўтариб, «оқ олтин» дурдоналарининг 80 процентини машиналарда териб олишмоқчи. Меҳнат ҳам шунга яраша бўлган. Ҳар туп ўсимликда 8-10 тадан бўлиқ кўсак, кўплаб гул, шона бор.

Совхозда ҳосилдорликни оширишда, пахта таннархини арзонлаштиришда, механизацияни кенгроқ жорий қилишда бир-бири билан мусобақалашаётган бригада, бўлимлар кўп.

Хизмат кўрсатган пахтакор Деҳқонбой Азимов бошқараётган «Коммунизм» бўлими ҳар жиҳатдан бошқа бўлимларга намуна бўлаётганини айтишди. Шу неча-кундузда областнинг олис-олис хўжаликларидан иш ўрганиш, Деҳқонбой аканинг тажрибаларидан фойдаланиш учун бўлим бошқарувчилари, агрономлар, бригадирлар тез-тез келиб туришар экан.

Деҳқонбой аканинг ўзини универсалчи йигит Комилжон Эргашев билан баҳслашаётганда учратдик.

— Йўқ, бу пайкалнинг ғўзаларини чуқур культивация қилиб бўлмайди, — деб тушунтиради у.

— Нега энди? Ахир эрталаб агроном тўғрилаб бериб кетувди-ку.

— Ҳа, нариги карталарни чуқурроқ ҳайдаса бўлади. Ери яхши етилган. Бу пайкални, кўриб турибсан-ку, чуқур культивация қилиб бўлмайди. Кесак кўчади, ғўзанинг томирига шикаст етади...

Деҳқонбой ака билан узоқ суҳбатлашдик. Вилт касаллиги ҳақида, ғўза парвариши, суғориш, ўғитни қай усулда бериш хусусида унинг ўз мулоҳазалари бор, салкам ўттиз йил давомида тўплаган ўз тажрибалари бор.

— Бошқалар қандайлигини билмайман-ку, — деб фикр юрита бошлади у, — лекин мен шундай ўйлайман. Масалан, онанинг ўн фарзанди бўлса, уларнинг ўн хил характери бор. Шунга қараб муомала қилмаса, уларни яхши тарбиялаб бўлмайди. Бригадалардаги ерларимиз ҳам бамисоли ана шу фарзанддек бир гап. Ҳар қайси ернинг ўз шароити, ўз хусусияти бор. Бошқа жойларда, эҳтимол бундай эмасдир. Лекин бизнинг ерлар ана шундай. Шунга қараб тарозига тош қўямиз... Ўғитлаш, суғоришда ана шу низомга амал қиламиз. Ўғитни ернинг қувватига қараб табақалаб соламиз. Ўзларингизга ҳам маълумки, масалан соғин сигир емга тўйса, сутни кўп беради, сути серқаймоқ бўлади, ғўза ҳам бамисоли соғин сигирдек гап, яхши озиқланса, сувга қонса серҳосил бўлади. Ерни мен катта охургаю сигирни ғўзага ўхшатиб юраман доим...

— Ҳосилнинг чўғи қалай бу йил? — деб сўраймиз Деҳқонбой акадан.

— Буни ҳам ҳисоб-китоб қилиб қўйганмиз, — шошмасдан тушунтира бошлади бўлим бошқарувчиси, — бўлимимизда 600 гектар пахта майдони бор. Ҳар гектар ерда ўртача 85 мингдан кўчат ҳисобладик. Агар ҳар бир тупда биттадан кўсак пишган бўлса, ўша кўсакни 3,5 граммдан пахта беради деб олсак, гектаридан 3 центнердан пахта олар эканмиз. Ҳозир ғўзаларимизда ўртача 7 тадан пишган кўсак бор. Демак, 21 центнердан пахта тайёр деган гап. Пишишга мойил бўлиб турган кўсакларни ҳам ҳисоблаб қўйганмиз. Ҳар уч кунда биттадан кўсак пишиб етилади десак, демак, август ойининг 20 ларигача ғўза парваришини, маҳаллий ўғитлар солишни, табақалаб суғоришни давом эттиришимиз керак. Ленин буларнинг ҳаммаси қаттиқ ҳисоб-китоб билан олиб борилиши керак. Ҳисобдан адашган деҳқон кузда пахта ўрнига ғўзапоя олади...

Бўлим азаматлари бу йил гектаридан 35 центнердан ҳосил етиштиришга бел боғлаганлар. Бу ерда Қўшназар Соҳибоев, Ўтбосар Тошматов, Абдусамат Назаров сингари уста пахтакорлар, миришкор деҳқонлар бор. Улар ўзлари бошчилик қилаётган бригада далаларидаги ғўзаларни меҳр билан парвариш қилмоқдалар. Гектаридан 38-40 центнердан хирмон кўтариш учун тер тўкиб меҳнат қилмоқдалар.

Юнусбой Ҳайдаров, Исмоил Жўраев, Йигитали Қурбоновдек аълочи сувчилар бор. Вулар неча-неча ойдин кечаларни, Қўқоннинг шамолли, булутли тунларини бедор ўтказиб, оппоқ тонгларни пахтазорларда қаршилаб, ниҳолларга сув тарамоқдалар, ғўзаларни тилла кўзага айлантирмоқдалар. Бўлим пахтасининг ярмидан кўпроғи бу йил машиналарда териб олинади. Кимсанбой Қобилов, Ғулом Маматқулов сингари чарчаш нималигини билмайдиган азамат механизаторларнинг ишларини кўриб, қалбингиз қувончларга тўлади, уларнинг ишидаги суръат, сифат ҳаммани мамнун қилмоқда. Бу азаматлар терим машиналарини ҳам аллақачон ремонтдан чиқариб қўйибдилар, саккиз машина эгарланган отдек шай турибди.

Совхоздаги қайси бўлимга борманг, қайси бригада далаларини кезманг ана шундай кўрсанг кўзинг қувонадиган ишлар устидан чиқасиз. Каттадир, кичиндир «оқ олтин» ташвиши билан банд, барчасининг кўнгли баланд, катта хирмон ташвиши кучларига куч, ғайратларига ғайрат қўшмоқда. Хайрли ишларингизда муваффақиятлар тилаймиз, шер биланли азаматлар.

Х. ТУХТАБОЕВ.

ХУШХАБАРЛАР

Пойтахтнинг энергетика хўжалигига янги подстанция қўшилди. Бу подстанция Тошкентнинг шарқи-шимолий чеккаларини, академик шаҳарчани, Луначарский посёлкасини электр токи билан таъминлашни яхшилайди. Подстанциянинг қуввати 31.500 киловольт-ампердир. Подстанция билан комплекс тарзда Тошкент ГРЭСидан юқори вольтли линия ўтказилди.

Бу ишларни «Средазэлектросетстрой» трестининг коллективи бажарди.

•

Ўзбекистон пойтахтида мамлакатнинг тўқимачилик марказларидаги энг йирик корхоналар вакилларининг традицион учрашуви бўлиб ўтди. Бу учрашувда мусобақадош дўстлар 1965 йилнинг иккинчи кварталидаги иш якунларини тўпладилар.

Мамлакатдаги ўнта етакчи комбинатнинг коллективи уч ой ичида пландан ташқари 4,1 миллион сўмлик ялпи маҳсулот берди, қўшимча суратда 172 тонна калава, 3,6 миллион метр бўз ва 322 минг метр тайёр газлама ишлаб чиқардилар.

Бир соҳадаги корхоналар орасида Камишин ип-газлама комбинатининг ходимлари энг яхши натижаларга эришдилар. Чебоксарий комбинати ва «Трехгорная мануфактура» коллективлари мусобақалашаётган корхоналар ўртасида иккинчи ва учинчи ўринларни эгалладилар.

Тўқимачилар Тошкентда бўлиб ўтган учрашув вақтида иш тажрибалари билан ўртоқлашдилар ва мурожаат қабул қилдилар.

•

Андижон сув омбори яқинидаги Хонбод қишлоғида янги, чиройли бино қад кўтарди. Бу ерда бир сентябрда қишлоқнинг кичкинтой аҳолиси — 530 бола ўқишга киришади. Ўзбек нефтчиларининг шаҳри бўлган Ленинскда эса, уч юз йигирма ўринли мактаб қуриб битказилди.

БУЮК ОҚИН

(АБАЙ ҚУНАНБОЕВ ТУҒИЛГАНИГА 120 ЙИЛ ТЎЛДИ)

Бепоён қозоқ чўлларининг ажойиб куйчиси, буюк оқин, маърифатпарвар Абай Қунанбой ўғли Чингиз тоғи этакларидаги кўчманчи чорвадор оиласида туғилди. У дастлаб мусулмон мактабларида, сўнг Семипалатинскдаги мадрасада таълим олди. Лекин мадрасадаги ўқиш ёш Абайни қаноатлантирмасди. У мустақил равишда билимини ошириш учун ҳаракат қилиб, Шарқ шоирлари, файласуфлари, олимларининг асарларини мутолаа қилабошлади. Уларга тақлид қилиб шеърлар ҳам ёзди. Сўнг, рус тилини ўрганишга киришди.

Абайнинг отаси ўғлини қабилада амалдор қилиш мақсадида уни овулга қайтариб олиб кетди. Бу ерда ёш Абай халқнинг оғир турмуши билан яқиндан танишди. Уруғлар ўртасидаги бемаъни жанжаллар, бойлик учун кураш, қон тўкишлар ёш Абайда адолатсиз турмушга нисбатан нафрат ҳиссини уйғотди.

Семипалатинскка бадарға қилинган рус демократлари — Чернишевскийнинг шогирди Е. П. Михаелис, Н. И. Долгополов ва бошқалар Абайнинг яқин дўстлари, ҳамфикрлари бўлдилар. Уларнинг ёрдамида ёш оқин рус ёзувчилари ва файласуфларининг асарлари билан танишабошлади. Пушкин, Лермонтов, Некрасов, Салтиков-Шчедрин, Л. Толстой, Тургенев, Белинский, Чернишевскийларнинг асарлари ёш Абай дунёқарашининг шаклланишига ижобий таъсир кўрсатди. У ўз ҳаётини бутунлай ижодга бағишлади, ўз халқининг оғзаки ижодини чуқур ўргана бошлади. 1880 йилларда Лермонтовнинг бир қатор шеърларини, Пушкиннинг «Евгений Онегин»идан парча, Крилов масалларини таржима қилди. Шу билан бирга ўзи ҳам янги-янги асарлар яратди.

Абайнинг фаолияти кўп қирралидир. У шеър ва поэмалар билан бир қаторда тарих, фалсафа, маданият, меҳнат, ахлоқ, педагогикага оид кўплаб мақолалар ҳам ёзди. Абай XIX асрнинг охиридаги қозоқ халқи ҳаётининг чинакам энциклопедисти эди.

Буюк оқин жўшқин куйчи ҳамдир. Абайнинг куйлари ҳозир ҳам қозоқ яйловларида баралла янграмоқда. У Пушкин шеърий романидаги Татьянанинг хатини куйга солиб айтган эди. Бу куй олтмиш йилдан буён қозоқ қўшиқлари репертуарини безаб турибди.

Қозоқ халқининг буюк оқини Абайнинг ажойиб асарлари мамлакатимиз маданияти хазинасиға қўшилган муносиб дурдоналардир.

ХАЛҚ КУЙЧИСИ

(А. К. ГЛАЗУНОВ ТУҒИЛГАНИГА 100 ЙИЛ ТЎЛДИ)

Рус классик музика санъатининг машҳур намояндалари сафида Александр Константинович Глазуновнинг муносиб ўрни бор.

Глазуновнинг ҳаётий ва ижодий фаолияти жуда серқиррали. У фақат талантли бастакоргина бўлиб қолмай, балки сезгир дирижер, моҳир педагог ва таниқли музика арбоби ҳамдир.

Александр Константинович 1865 йилнинг 29 июль (10 август)ида Петербургда таниқли китоб нашрчиси оиласида туғилади. Жуда ёшлигидан музикага ҳавас қўйиб, фортепиано чалишни ўрганади. 9 ёшидан бошлаб эса кичик-кичик музика асарлари ижод этабошлайди.

Ёш бастакорнинг чинакам ижодий ишга киришишида музика санъатининг атоқли арбоблари катта роль ўйнадилар. У, машҳур композитор М. А. Балакиревнинг маслаҳати билан Н. А. Римский-Корсаковдан музика композицияси бўйича таълим олади.

А. К. Глазунов машҳур композиторларнинг кўрсатган ҳаққоний ижодий маслаҳатлари асосида турли музика жанрларида ажойиб асарлар яратди. Унинг Иккинчи ва Учинчи симфонияси, «Князь Игорь» (Римский-Корсаков билан ҳамкорликда) операси, қатор симфоник поэмалари ва увертюралари бунинг ёрқин далилидир.

Глазуновнинг ажойиб музика асарлари чет элларда ҳам шуҳрат қозонади. Композитор 1907 йили Кембридж ва Оксфорд университетларининг фахрий доктори унвонини олишга муяссар бўлади.

А. К. Глазунов шундан сўнг зўр кўтаринкилик билан ажойиб музика асарлари ижод этади. «Тантанали увертюра»си (1900), «Раймонда» (1897), «Йил фасллари» (1899) балетлари ана шу ижодий юксалишнинг маҳсулидир.

Улуғ Октябрь социалистик революциясидан кейин бастакор ижодий ва жамоат ишларини янги ҳис, янги туйғу билан давом эттиради. Унинг «Маскарад» балети, оркестр учун ёзган «Мазурка—обереғ»и, фортепиано учун тўртинчи прелюдияси, олтинчи қилли квартети ва бошқа асарлари шу йиллар маҳсулидир.

1922 йилда Глазуновнинг ижодий фаолиятига 40 йил тўлиши муносабати билан Совет ҳукумати унга республика халқ артисти унвонини беради. Музика ихлосмандлари унинг нозик-нафис асарларини ҳамон севиб тинглайдилар, балетларини завқ билан томоша қиладилар.

Планетамизда

ЖАҲОН ЎТГАН ҲАФТА ИЧИДА

ҚИЧИҚ ЕВРОПА БОШИ БЕРК КЎЧАГА КИРИБ ҚОЛДИ

«Кичик Европа» деб аталган олти мамлакат (Германия Федератив Республикаси, Франция, Италия, Бельгия, Голландия ва Люксембург) ўзларининг қишлоқ хўжалигига доир сиёсатларини бамаслаҳат келишиб олишга урина-урина, ниҳоят иш чиқара олмадилар. Уларнинг бу йўлда қилган ҳамма ҳаракатлари беҳуда бўлиб чиқди, чунки «Кичик Европа» мамлакатларидан бири, яъни Франция ўзининг давлат манфаатларидан кечишни ва қишлоқ хўжалик сиёсатининг бир қанча муҳим масалаларини ҳал қилишни қандайдир «миллатлар устидан турадиган» орган қўлига топшириб қўйишни истамади, бундан бош тортди.

«Яшил битим» тузиш тўғрисидаги музокаралар муваффақиятсизликка учраганлиги машъум «Европа иқтисодий ҳамжамиятининг» айрим ҳалқаларини ишга солиб турған жуда катта механизмнинг тўхтаб қолишига олиб келди. Кези келганда шуни айтиб ўтиш керакки, машъум «Европа иқтисодий ҳамжамияти» ҳеч қачон бутун Европани ўз ичига олган уюшма бўлган эмас, чунки унинг органларида фақат мазкур олти мамлакатнинг вакилларигина иштирок қилиб келди.

Эндиликда «Кичик Европа» тағин ҳам кичикроқ бўлиб қолади. Франция «Европа иқтисодий ҳамжамияти»нинг ҳамма органларидан ўз вакилларини чақириб олди. Аммо, Франциянинг «Умумий бозор» бўйича шериклари бундай бойкот қилиш ахир бир кун тўхтатилари ва занглай бошлаган механизм яна ишга туширилади, деб умид қилмоқдалар.

Шундай бўлса ҳам, Ғарбдаги сиёсий обзорчиларнинг ҳеч бири бу тангликнинг тез бартараф қилиниши учун реал имкониятлар бор, деган хом хаёллар билан ўзини юпатаётгани йўқ.

Гап шундаки, «Европа иқтисодий ҳамжамияти» аъзолари ўртасидаги келишмовчиликлар фақат қишлоқ хўжалик сиёсатининг айрим проблемаларигагина таллуқли эмас. Бу келишмовчиликлар анча кўпроқ масалаларни ўз ичига олади. Европанинг келажагига қарашда бир-бирига бутунлай зид бўлган нуқтаи назарлар бир-бири билан тўқнашиб қолди. Бошқа баъзи мамлакатлар қўллаб-қувватлаётган Ғарбий Германия Ғарбий Европанинг «интеграция» қилинишига, яъни Ғарбий Европа мамлакатларининг Америка—Ғарбий Германия бошчилигидаги қандайдир давлат бирлашмасига аста-секин қўшилиб кетишига эришиш ниятидадир. Аммо, Франция «ватанлар Европаси»ни мустаҳкамлашни таклиф қилмоқда. Бу таклифга кўра, ана шундай «ватанлар Европаси»да ҳар бир мамлакат ўзининг миллий мустақиллигини ва ўз сиёсатини танлаб олиш эркинлигини сақлаб қолган бўлур эди.

Яқинда Брюсселда Франция вакилларининг иштирокисиз «Кичик Европа» министрларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгаш қатнашчилари шу йил октябрь-ноябрь ойида яна бир тўпланиб, кенгаш ўтказиш тўғрисидаги қарордан бошқа ҳеч қандай қарорга келмадилар.

ГРЕЦИЯ: ҚАЛАВАНИНГ УЧИ ОКЕАН НАРИЁҒИГА БОРИБ ТАҚАЛМОҚДА...

Грециядаги кескин сиёсий курашнинг ривожланишида августнинг биринчи ҳафтасида янги босқич бошланди. Парламентда уч кун давом қилган қизғин музокаралардан кейин Афанасиадис-Новас ҳукумати мағлубиятга учради ва истеъфо берди. 15 июлдаги чинакам давлат тўнтариши натижасида король Константин томонидан ҳокимият тепасига чиқариб қўйилган ва король саройининг малайи бўлган бу ҳукумат ағдарилганлиги тўғрисидаги хабарни намойишчилар ғоят хурсанд бўлиб кутиб олишди. Шуни айтиш керакки, ўтган ойнинг ўрталарида сиёсий кураш бошланганидан бери намойишчилар Афина кўчаларини тарк қилмаган эдилар.

25 яшар король Марказ иттифоқи партиясининг раҳбари, бош министр, 77 яшар Георгиос Папандреуни бош министрлик лавозимидан бўшатиб юборишга қарор қилганидан кейин, Грецияда ҳукумат танглиги бошланиб кетди. Король саройи томонидан бир неча ойдан бери тайёрланиб келган фитнанинг баъзи тафсилотлари энди маълум бўлиб қолди. Папандреу тарафдорларининг айтишига қараганда, королнинг энг яқин маслаҳатчилари Арнаутис ва Кондас, шунингдек король онаси Фредерика Германия империяси охирги императорининг набираси, ҳокимиятпараст ва очкўз аёл бу фитнанинг асосий ташкилотчилари бўлганлар. Греклар бу хотинни фақат «фрики» деб атайдилар. Бу сўзнинг таржимаси «даҳшат» демакдир.

Бироқ, халқаро матбуотнинг бир қанча нуфузли органларида баён қилинган фикрга қараганда, фитна калавасининг ипи Грециянинг ўзида узилиб қолмасдан, балки унинг учи мамлакатдан ташқарига, океан нариёғига ҳам ўтиб кетган. Франциядаги «Пари-матч» журналининг кейинги сонида босилган хабарда айтилишича, король Константин аввал АҚШ давлат департаментининг ёрдам бериш тўғрисидаги ваъдасини олиб, сўнгра Папандреуга қарши кураш бошлаган. Бу фитна режалари, деб ёзади журнал, Уинстон Черчилни дафн қилиш маросими вақтида тузилган эди. Ўшанда АҚШ давлат секретари Дин Раск «ўжар» бош министрни четлатиш тўғрисида король Константинга принципиал розилик бериб гина қолмасдан, шу билан бирга, агар давлат тўнтариши исён бошланишига ва янги граждан урушига олиб келса, бу ҳолда Қўшма Штатлар бунга аралашади, деб ваъда ҳам берган. Грекларнинг Афанасиадис-Новасга қарши кейинги вақтларда ўтказган намойишлари вақтида «Король саройи ва америкаликлар тузган ҳукумат йўқолсин!» деган шиорни жуда кўп марталаб кўтариб чиққанликлари ҳам тасодифий эмас эди, деб ёзади «Пари матч» журнали.

ВЬЕТНАМ ХАЛҚИНИ ЕНГИБ БЎЛМАЙДИ

Қўғирчоқ ҳукмронлар мамлакати бўлган Жанубий Вьетнамда «ёғлиқ жойларни» эгаллаб олиш учун яна ур-йиқит авж олмоқда. Ғарбдаги газеталарнинг Сайгондаги мухбирлари ҳозирги «бош министр» генерал Кининг аҳволи «жуда мушкул бўлиб қолди», деб баҳо бермоқдалар. Жанубий Вьетнам пойтахтидаги ҳарбийлар доираси «бир соатлик диктаторлик» лавозимига генерал Ки ўрнига биринчи армия корпусининг қўмондони генерал Тхини янги номзод қилиб кўрсатиш режаларини туза бошладилар.

Навбатдаги тўнтариш қачон қилинишини ҳеч ким ҳозирча олдиндан айтишга журъат қилаётгани йўқ. Ҳар ҳолда, Вашингтон бунга энди унчалик қизиқмаётган бўлса керак. Қўшма Штатларнинг раҳбарлари энди қўғирчоқлардан ҳафсалалари пир бўлиб, Вьетнам халқига қарши урушаётган мамлакат ролида ошкора чиқишга қарор қилдилар. Буни, жумладан, Америка қўшинларининг янгидан-янги қисмлари Жанубий Вьетнамга келтирилаётганлиги кўрсатиб турибди. Вьетнамда олиб борилаётган уруш учун АҚШ ҳукумати янгидан-янги катта маблағлар ажратаётганлиги ҳам шуни кўрсатиб турибди.

Лекин ўз озодлиги учун курашаётган халқни Америка ҳарбийлари ҳеч қачон енга олмайди. Вьетнам Демократик Республикаси ҳукуматининг 2 августда эълон қилинган баёнотида кўрсатиб ўтилганидек, «Америка империалистлари, ҳатто юз минг ёки икки юз минг, ёхуд тағин ҳам кўпроқ америка солдатларини юборганлари тақдирда ҳам, кураш, ҳатто ўн йил, йигирма йил ва ундан ҳам кўпроқ давом этган тақдирда ҳам, Вьетнам халқи тўла ғалаба қозонгунча курашишга маҳкам бел боғлаган».

А. КРАСИКОВ,
(ТАСС).

ЧЕТ ЭЛ ХРОНИКАСИ

ЛОНДОН

Ирқий камситишга қарши курашаётган инглизлар Англия ҳукуматининг эммигрантларга нисбатан тутган сиёсатига қарши норозилик билдириш юзасидан кенг кампания бошлаб юбордилар. Юзлаб инглизлар ва Британия ҳамдўстлиги мамлакатларидан келиб қолган кишилар Лондон марказида митинг ўтказиб, эммиграция масалаларига бағишлаб «оқ китоб» эълон қилган ҳамда ҳамдўстлик мамлакатларидан Англияга эммигрантларнинг келишини кескин чеклаб қўювчи қонун лойиҳасини қўллаб-қувватлаган лейбористлар ҳукуматининг шармандали ҳаракатларидан дарғазаб бўлганликларини билдирдилар.

ПАРИЖ

30 июлдан 2 августгача Франция йўлларида 3277 марта содир бўлган бахтсиз ҳодиса натижасида 176 киши ўлди ва қарийб 5000 киши жароҳатланди. 1 августдаги якшанба кунининг ўзида 62 киши ҳалок бўлди.

ВАШИНГТОН

Президент Жонсон Гана президенти Нкруманинг мактубига жавоб юборди. Нкрума Вьетнамдаги аҳволни тинч бартараф этиш имконияти тўғрисида музокаралар олиб бориш учун Ханойга бориб қолганим тақдирда Вьетнам Демократик Республикасини бомбардимон қилишни вақтинча тўхтатиш тўғрисида буйруқ берсангиз, деб Жонсондан илтимос қилган эди. Президент Жонсон ўзининг жавоб мактубида Нкруманинг Ханойга бехатар бориб-келишини таъминлаш кафилини олди. Оқ уйнинг матбуот масалалари билан шуғулланувчи секретари Мойерс шуни маълум қилар экан, Америка Вьетнам Демократик Республикасини бомбардимон қилишни давом эттира беради, деган маънодаги гапни қўшиб қўйди.

РИО-ДЕ-ЖАНЕЙРО

Бразилия экономистларидан бир группаси ўтказган текшириш маълумотларига кўра, ҳозирги вақтда ёлғиз Сан-Пауло штатининг ўзида 560 минг ишсиз бор. Рио-де-Жанейродан юборилган хабарларда айтилишича, Минас-жераис, Рио-де-Жанейро, Перманбуко штатлари ва бошқа штатларда кўпгина металлургия заводлари, тўқимачилик фабрикалари, электростанциялар ёпиб қўйилган ёки иш ҳафтасининг бошидан-охиригача тўлиқ ишлаётгани йўқ.

БУЭНОС-АЙРЕС

Аргентинада чиқадиган «Ревью оф ривер плейт» журналида босилган маълумотларга кўра, шу йилнинг биринчи ярмида Аргентинада нарх-наво 21 процент ошган.

ЖАКАРТА

Индонезия олимлар жамияти чет эл нефть компанияларининг ҳаммасини национализация қилишни талаб этди. Жамиятнинг баёнотида таъкидланадики, ҳозир мамлакатда нефть маҳсулотлари етишмаслиги орқасида юз берган қийинчиликлар ана шу компаниялар фаолиятининг натижасидир. Бу компаниялар Индонезияда чиқарилган нефтнинг 80 процентини ва тайёр нефть маҳсулотларининг 88 процентини мамлакатдан олиб кетмоқда. Индонезия ўзига зарур бўлган нефть маҳсулотларини қатъий валюта эвазига чет эллардан сотиб олишга мажбур бўлмоқда.

ПНОМ-ПЕНЬ

Камбоджа давлатининг бошлиғи шаҳзода Нородом Сианук якшанба куни бундай деди: Жанубий Вьетнам Камбоджага ҳужум қилган ёки унинг территориясини бомбардимон қилган тақдирда, Камбоджа бунга жавобан дарҳол тегишли чоралар кўради. Сайгон маъмурлари Камбоджа территориясига Жанубий Вьетнам ватанпарварлари яшириниб олмоқда, деган важни кўрсатиб, Камбоджани бомбардимон қиламиз, деб яқинда дўқ урган эди. Шаҳзода Сианук шу дўқлар муносабати билан юқоридаги гапни огоҳлантириб айтиб қўйди. Шаҳзода Сианук Америка ва Жанубий Вьетнам маъмурларининг Жанубий Вьетнам партизанлари Камбоджага яшириниб олмоқда, деган гапларини асоссиз даъволар деб қатъиян рад этди.

НАГАСАКИ

Япониядаги Нагасаки шаҳрига атом бомбаси ташланган куннинг 20 йиллиги арафасида СССР Қизил крест ва Қизил ярим ой жамиятлари союзининг ижроия комитети билан тинчликни ҳимоя қилиш совет комитети замонавий медицина ускуналари йиғимини Нагасаки госпиталига совға тариқасида топширишга қарор қилдилар, деди Нагасакида бўлиб ўтган матбуот конференциясида совет Қизил крести ижроия комитети раисининг ўринбосари Ф. Г. Захаров. Нагасаки госпиталининг директори профессор Хиотиро Иокота қимматли совға учун совет халқига миннатдорчилик билдирди.

* * *

Атом ва водород қуролини тақиқлаш учун курашга бағишланган халқаро конференция (Генсуйке)нинг ялпи мажлиси Нагасакида ўтмоқда. Конференция ўз ишини Хиросимада бошлаган эди. Конференция қатнашчилари тинчликни ҳимоя қилишга доир муҳим масалаларни — ядро урушининг хавфига қарши, ядро қуролини тақиқлаш учун кураш олиб бориш масалаларини муҳокама қилмоқдалар. Американинг Вьетнамдаги агрессиясини тўхтатиш ва Япония тупроғидаги Америка базаларини тугатиш учун, Америка атом бомбардимонларининг қурбонларига ёрдам кўрсатиш учун бошланган ҳаракатни авж олдириш масаласига конференцияда катта эътибор берилди. (ТАСС).

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

Пойтахтнинг Офицерлар уйи ёзги театри биносида Варшава театрлари ҳамда поляк радиоси ва телевидениесининг артистлари ижросида кўрсатилган концертлар катта муваффақият билан ўтди. Суратда: Ростокда (ГДР) эстрада қўшиқлари ижро этиш халқаро фестивалининг лауреати, поляк радиоси ва телевидениесининг солисти Тадеуш Возияковский ҳамда поляк радиоси ва телевидениесининг солисткаси Ига Цембжиньскалар куйламоқдалар.

А. Заблоцкий фотолари.

«БАХТ УЙЛАРИ»

Коғон районидаги Калинин номли колхозда жамоатчилик йўли билан қурилган «Бахт уйи» фойдаланишга топширилди. Колхозчи Маҳсудахон Асадова билан Кароможон Асадовлар «Бахт уйи»нинг никоҳ дафтаридан биринчи бўлиб рўйхатдан ўтдилар.

Ҳозир Бухоро областининг колхоз ва совхозларида 12 та ана шундай «Бахт уйлари» ишлаб турибди.

ҲУҚУҚ ҲИМОЯСИДА

ИТАЛИЯ. Италия меҳнаткашларининг ўз ҳуқуқлари учун олиб бораётган кураши тўхтамаётир. Больцано шаҳридаги саноат корхоналарининг меҳнаткашлари умумий забастовка ўтказдилар. Забастовка кўпгина ишчиларнинг ишдан бўшатилишига қарши норозилик билдириш юзасидан эълон қилинди. Мерано шаҳрида ҳам саноат ишчиларининг умумий забастовкаси бўлди.

Италия чоракорлари ҳосилни адолатли тақсим қилиш тўғрисидаги қонунга риоя қилинишини учун кураш олиб бормоқдалар. Улар Монталчинода забастовка эълон қилдилар. Арецдо вилоятида помешчиклар чоракорларнинг бир қанча талабларини қабул қилишга мажбур бўлдилар. Моден ва Витербода чоракорлар ва батракларнинг катта намойишлари бўлиб ўтди. Намойишчилар ер ислоҳоти ўтказилишини талаб қилдилар.

Марсалда (Сицилия) батраклар ва ижарачилардан 2 мингдан кўпроқ киши намойиш ўтказди. Трапани, Мадзара ва бошқа шаҳарларда неча минглаб чоракорлар ва батраклар ўз талабларининг қондирилишига эришмоқ учун забастовка эълон қилдилар.

Римда полиция кўча ҳаракатини тартибга солиб турувчи кишиларга қарши репрессия чораларини кўрди. Забастовка ўтказганликлари учун бу кишилар судга берилди.

ҲИНДИСТОН. Инглиз трамвай компаниясининг шаҳар трамвайида юрганлик учун тўланадиган ҳақни ошириш тўғрисидаги қарори муносабати билан Калькуттада бошланган ғалаёнлар кейинги кунларда тинган эди. Сўл касаба союзлар умумий забастовка эълон қилганларидан кейин бу ғалаёнлар яна бошланди. Шаҳар вокзалларида бир неча пассажир ва юк поездлари жўнатилмай қолди. Магазинлар ва бозорлар ёпилди, кўпгина саноат корхоналари ишламаяпти.

Марказий кўчаларда намойишлар бўлаётир. Намойиш қатнашчилари, асосан ишчилар инглиз трамвай компаниясининг ўзбошимчалигига қарши, полициянинг репрессиясига ва ҳамма жойда нарх-навонинг ўсишига қарши норозилик билдирилган сўзлар ёзилган шиорларни кўтариб ўтмоқдалар.

Ҳиндистон мустақил деб эълон қилинган вақтдан буён биринчи марта жуда кўп полициячи кучлар Калькутта кўчаларига чиқарилди.

УРУГВАЙ. Бу ерда давлат темир йўллари, ички авиация линиялари, жамоат транспорти, электр станциялари ва бошқа коммунал хизматларнинг ишчилари ва хизматчиларидан 10.800 кишининг забастовкаси бошланди. Иш ташловчилар иш ҳақининг 48 процент оширилишини талаб қилмоқдалар.

Забастовка мамлакатнинг тобора кўпроқ ёмонлашиб бораётган молиявий аҳволида инфляция туғдирди. Бу эса меҳнаткашларнинг аҳволига оғир таъсир кўрсатаётир.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Радио

10 АВГУСТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25—Қўшиқлар. 9.30—Р. Ҳамроевнинг фортепьяно учун поэмаси 9.45 — Аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқарамиз (тож.). 10.30—Куйлардан қўшиқларга. 11.10 — Партия ходими минбари (рус.). 11.20 — Рубобчи Қобил Усмонов. 12.15—Спорт эшиттириши. 12.30—«Кашмир афсонаси» балетидан парчалар. 13.40 — Концерт (рус.). 16.15 — Рус композитори А. К. Глазунов. 18.10 — Камер асарлар (рус.). 18.30 — Оркестр куйлари. 19.20 — Қорақалпоқ куйлари. 20.00 — Биз қураётган уй (рус.). 20.10 Классик куйлар (рус.). 20.45 — Жанговар атеизм учун. 21.20 — Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари учун концерт. 22.10 — Халқ куйлари. 22.40 — Янги китоблар (рус.). 23.20 — «Наво» мақомидан парчалар.

Телевидение

10 АВГУСТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — **Олмаота телестудияси** эшиттиришлари.

19.00 — **««Пахтакор» (Тошкент) — «Шахтёр» (Донецк) командалари ўртасида футбол** («Пахтакор» стадионидан).

Футбол тугагач, Олмаота телестудияси эшиттиришларининг давоми.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ ТЕЛЕСТУДИЯСИ ЭШИТТИРИШЛАРИ

Рус тилида: 18.00 — **Тошкент янгиликлари.** 18.15 — **Китоб ташувчи мушук нима келтирди** (болалар учун). 18.45 — **Халққа бағишланган ҳаёт** (ҳужжатли фильм). 19.05 — **Артур Эйзен куйлайди.** 19.50 — **Кўк қоя водийси** (кинофильм).

21.10 — **Эшиттиришлар программаси.**

Ўзбек тилида: 21.15 —**Тошкент янгиликлари.** 21.25 — **Меридианлар учрашган жойда** (телефильм). 21.45 —**Қуёш ҳаммага нур сочади** (бадиий фильм).

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

Тракторчилар — «ДРУЖБА» (2-залда), «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз ва кечқурун).

Скарамуш — «МИР», САНЪАТ САРОЙИ, НАВОИЙ номли, «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ИСКРА», «МОСКВА», «СПУТНИК», «ВОСТОК», «ДРУЖБА» (1-залда), «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), СОБИР РАҲИМОВ номли (эрталаб соат 10-40 минут, кундуз 12 ярим, 20-20 ва 4-10 минутда).

Мария — «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз соат 3-15 минут, 5 ва кеч 6-45 минутда).

Жанубдан эсган шамол — СОБИР РАҲИМОВ номли (кеч соат 6, 8 ва 10 да).

Италиялик Варшавада — «ЮЛДУЗ» (кундуз соат 5, кеч 7 ва 9 да).

Бепоён юртим менинг — САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 7 яримда).

Шоҳсанам ва Ғариб (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кеч соат 8-40 минутда).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 9 да бошланади)

Тракторчилар—ТЕЛЬМАН номли, НАВОИЙ номли.

Скарамуш — «ФЕСТИВАЛЬ», КАФАНОВ номли, «ВАТАН».

Балет юлдузи — «САЛЮТ», «РАКЕТА».

Мария — «ХИВА».

Она ва ўгай она — «1 МАЙ».

Эрталабки поездлар — «УДАРНИК».

Париж сирлари — «ПАХТАКОР»

Хоҳ ишонинг, хоҳ ишонманг — ПУШКИН номли.

Шайтон ва 10 насиҳат — СТЕПАН РАЗИН номли.

Хор табақа (ўзбек тилида) — «ОҚТЕПА».

ГАЗЕТХОНЛАР ДИҚҚАТИГА!

„ПОСТДА“ ВА „НА ПОСТУ“

ГАЗЕТАСИНИНГ ИККИНЧИ ЯКШАНБА СОНИ «СОЮЗПЕЧАТЬ» КИОСКАЛАРИДА СОТИЛМОҚДА

Бу газетага «Союзпечать» бўлимлари ва агентликларида, алоқа узеллари ва бўлимларида сентябрь ойидан йил охиригача обуна қилиш давом этмоқда. Шунингдек иш ва ўқиш жойидаги жамоатчи обуна тарқатувчилар томонидан ҳам обуна қабул қилинади.

«Постда» ва «На посту» газетасининг якшанба сонига обуна бўлинг ва сотиб олинг!

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигининг «Союзпечать» бошқармаси.

Профессионал-техника таълими ўқувчиларининг

РЕСПУБЛИКА МАДАНИЯТ УЙИ

махсус музика маълумотига эга бўлган 20 ёшдан 25 ёшгача ўзбек йигит ва қизларидан **чангчи, доирачи, ғижжакчи, найчи, дуторчи, рубобчи, сурнайчи ва карнайчиларни**

ИШГА ТАКЛИФ ЭТАДИ

Аризалар 20 августгача қабул қилинади (шанба ва якшанба кунларидан бошқа соат 10 дан 18 гача).

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Луначарский шоссе, 69-уй (1, 4, 20, 41, 74-автобуснинг «Партия мактаби» остановкаси). Телефон 6-09-98.

ТОШКЕНТ САЙЁР ЦИРКИ

қуйидаги жанрларга оид 17 ёшдан 30 ёшгача бўлган **артистлар қабул қилиш учун**

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Физкультура-спорт жанридаги артистлар: партер акробатлари, гимнастлар, эквилибристлар, велофигуристлар, жонглёрлар.

Қизиқчи артистлар (клоунада), музикали эксцентриклар, сатириклар, ит ва бошқа майда ҳайвонларни ўргатувчилар.

Конкурс Тошкент давлат цирки биносида 25 августгача ўтказилади.

Мурожаат учун: телефон 33-38-04.

В. В. КУЙБИШЕВ НОМЛИ САМАРҚАНД КООПЕРАТИВ ИНСТИТУТИ

қуйидаги вакант вазифаларда ишлаш учун:

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Кафедра мудирлари: химия, математика, умуминженерлик фанлари кафедраларида (профессорлар ёки доцентлар);

Кафедра доцентлари ва старший ўқитувчилар: КПСС тарихи, сиёсий иқтисод — Андижон ва Фрунзе ўқув-консультация пунктларида, савдо экономикаси — Андижон ўқув-консультация пунктида, совет ҳуқуқи (2 ўрин), савдо техникаси ва ташкил қилиш (5 ўрин), озиқ-овқат товарлари товаршунослиги, химия (3 ўрин, шу жумладан Фрунзе ва Андижон ўқув-консультация пунктларида 1 ўриндан), физика—Фрунзе ўқув-консультация пунктида;

ассистентлар: КПСС тарихи, савдо техникаси ва ташкил қилиш (3 ўрин), матлубот кооперациясига маблағ ажратиш ва кредитлаш ихтисосларига физика ихтисосига (2 ўрин, шу жумладан Андижон ўқув-консультация пунктида 1 ўрин).

Конкурс муддати—1/IX гача.

Самарқандда ишлаш учун конкурсдан ўтганлар қулай квартира билан таъминланади.

Ариза ва ҳужжатларни топшириш учун адрес: Самарқанд шаҳар, Коммунистическая кўчаси, 41-уй.

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМЛИ САМАРҚАНД ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ

вакант вазифаларда ишлаш учун

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Кафедра ўқитувчилари: ҳозирги рус тили, рус тили тарихи, француз тили, немис тили, инглиз тили, латин тили кафедраларига;

Кафедра ассистентлари: металл қирқувчи станок ва инструментлар, неорганик химия кафедраларига.

Конкурс муддати— 3/IX гача.

Ҳужжатларни тақдим қилиш учун адрес: Самарқанд шаҳар, Максим Горький бульвари, 15-уй.

«ЧИЛОНЗОР»

САВДО МАРКАЗИ

10 августдан 31 августгача

МАКТАБ ФОРМА КИЙИМЛАРИ СОТИШ ВИСТАВКАСИНИ УЮШТИРАДИ.

Бу кийимларни Тошкентдаги «Юлдуз» тикувчилик фирмаси ва Бухородаги «ВЛКСМ 20 йиллиги» тикувчилик фабрикаси ишлаб чиқарган.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Радиоэшиттириш ва телевидение давлат комитети коллективи Тошкент телестудияси диктори Ўктам Жобировга отаси **Мамажон ЖОБИРОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

БИЗНИНГ АДРЕСИМИЗ: «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ. № 26.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 26545. Редактор ўринбосарлари — 27914, 29323. Масъул секретарь — 34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 27283. Партия турмуши — 33469. 27221. Пропаганда — 31226. Саноат, қурилиш ва транспорт — 34780. Совет қурилиши —33258. Қишлоқ хўжалик—27604. Адабиёт ва санъат—32036, 27221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34451. Маҳаллий ахборот — 32347. Оммавий ишлар ва хатлар — 29005, 33553. Иллюстрация — 34524. Стенографистка — 27343. Эълонлар — 28142. Коммутатор — 30249, 30250, 30251, 30252, 30253, 30254, 30255, 30256, 30257, 30258.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

№ В. 185. ИНДЕКС 64543. Р. 02241.